

Urologi

Urologisk registrerings- vejledning

Sundhedsstyrelsen & Dansk Urologisk Selskab

Registreringsvejledninger/1

Udgivet af Sundhedsstyrelsen i samarbejde med
Dansk Urologisk Selskab (DUS).

Denne første prøveudgave er udsendt til alle sygehuse.
Ekstra eksemplarer udleveres gratis fra Sundhedsstyrelsen,
så længe oplag haves.

Urologisk registreringsvejledning,
1. udgave, 1. oplag, © Sundhedsstyrelsen 2002

© WHO © NOMESKO

Sundhedsstyrelsen vedligeholder klassifikationer efter aftale
med andre klassifikationsmyndigheder. Hele eller dele af
denne publikation må ikke anvendes i kommercielt øjemed
uden aftale med Sundhedsstyrelsen.

Hele eller dele af publikationen må umiddelbart anvendes til alle
ikke-kommercielle formål, der omhandler kodning, registrering
og indberetning af patientkontakter.

ISBN 87-91232-44-9 (ISBN 87-92232-45-7 www-udgave)

ISSN 1602-4583 (Registreringsvejledninger)

Layout: SundhedsInformatik
Tryk: Munksgaard Danmark
Antal: 2500

Henvendelser vedrørende denne vejlednings generelle
opbygning samt vedr. de generelle afsnit kan rettes til
SundhedsInformatik, Sundhedsstyrelsen.

*Vedrørende forslag og kommentarer til det specifikke
urologiske indhold i denne vejledning - se side 3.*

Urologisk registreringsvejledning

Denne vejledning er udarbejdet i samarbejde mellem en registreringsgruppe nedsat af Dansk Urologisk Selskab (DUS) og Sundhedsstyrelsen (SST).

Medlemmer af DUS' registreringsgruppe er:
overlæge Jesper Eldrup (formand),
overlæge, dr. med. Hans Henrik Meyhoff,
afd. læge Kim Andreassen og
overlæge Henning Olsen.

Diagnoselisten har været til høring på de respektive urologiske afdelinger og er efterfølgende rettet til.

Den samlede vejledning er godkendt af DUS' bestyrelse.

Denne første udgave skal betragtes som en prøveudgave, der skal testes ved daglig brug. Kommentarer og forslag til såvel rettelser, som til nye diagnose- og procedurekoder, og evt. forslag til udbygninger kan rettes til:

Overlæge *Jesper Eldrup*
Urologisk Klinik, Frederiksberg hospital
jesper.eldrup@fh.hosp.dk

Jesper Eldrup vil koordinere forslagene i forhold til kommende udgaver af vejledningen, samt i forhold til vedligeholdelse og udbygning af specialets koder og definitioner i samarbejde med Sundhedsstyrelsen. Herved sikres også en kobling til udvikling og tilpasning af DRG/DAGS-afregningen.

Urologisk registreringsvejledning

Indholdsfortegnelse

Indledning	5
Vedr. DRG	6
Anvendte forkortelser og nogle anvendte betegnelser	7
Kontaktmodellen	8
Arbejds gange	10
Diagnoseregistrering	11
Definitioner	12
Aktionsdiagnosen	13
"Relevante bidiagnoser"	14
Henvisningsdiagnose	15
Tillægskodning (+)	15
"Obs. pro-diagnoser"	16
Anamnese med	17
Diagnosekodning ved kontrol	18
Cancerregistrering	20
Anmeldelsespligtige diagnoser	20
Diagnosekodning ved metastaserende cancersygdom	22
Diagnosekodning ved blæretumorsygdom (+)	23
Procedureregistrering ved anmeldelsespligtig sygdom	25
Diagnoseliste	26-49
Procedureregistrering	50
Operationsregistrering	50
Definitioner	51
Assistancer	51
Procedureart	53
"Kombinerede indgreb"	53
Reoperationer	54
Aflyste operationer	54
Tillægskodning (+)	55
ATC koder (+)	55
Billedvejledte procedurer (+)	56
"Ikke-kirurgiske" procedurer	56
Operationsliste	57-82
Ambulant funktion	83
Registrering af kliniske ydelser	83
Ydelser af administrativ karakter	84
Tillægskodning	85
"Behandlings- og Plejeklassifikation"	86
Behandlinger	87
Undersøgelser	89

Indledning

Denne publikation er den første i en serie af speciale-specifikke kode- og registreringsvejledninger, der udarbejdes i samarbejde mellem de lægefaglige specialer og Sundhedsstyrelsen.

Sundhedsstyrelsens primære formål med vejledningerne er at sikre en ensartet og brugbar dokumentation af sundhedsvæsenets kerneydelser, dvs. de rigtige registreringer på et relevant, formålsbestemt detaljeringsniveau.

De registrerede data indberettes til Landspatientregisteret (LPR), hvorfra data anvendes til medicinalstatistisk brug, til forskning, planlægning og afregningsformål, og desuden til videre anvendelse i andre registre, først og fremmest Cancerregisteret.

I stigende omfang anvendes data også i kliniske databaser, og denne kodevejledning skal bl.a. sikre, at de samme data kan anvendes til alle relevante formål.

Data registreres i dag i de patientadministrative systemer, hvorfra der sker en indberetning til LPR. Fremover vil indsamling af data ske fra den kliniske journalføring i den elektroniske patientjournal (EPJ). Det er derfor meget vigtigt, at de registrerede data, herunder de anvendte klassifikationer, kan anvendes i det daglige kliniske arbejde og understøtte det sammenhængende patientforløb.

Vejledningen indeholder **generelle afsnit** om ”kontaktmodellen”, diagnoseregistrering, procedureregistrering og til dels lidt om de specielle krav, der stilles ved cancerregistreringen. I forlængelse af de generelle afsnit findes **kodelister**, der indeholder udvalgte koder fra Sundhedsvæsenets KlassifikationsSystem (SKS), der dækker flertallet af de urologiske patientkontakter. De generelle afsnit indeholder en række **eksempler** på registreringer.

Urologisk registreringsvejledning

Der henvises i øvrigt til Sundhedsstyrelsens hjemmeside www.sst.dk, hvor man kan finde en (opdateret) elektronisk udgave af såvel generelt som speciale-specifikt vejledningsmateriale. Hvis der sker tilføjelser eller andre ændringer til de urologiske diagnose- og procedurelister, vil dette løbende blive indført i den elektroniske udgave, hvortil der også er adgang fra DUS' hjemmeside www.urologi.dk.

Det generelle materiale dækker bla. områderne diagnoseregistrering, procedureregistrering, cancerregistrering og andre specifikke, formålsbestemte registreringer. På www.medinfo.dk findes "SKS-Browser", hvor man kan søge i de opdaterede SKS-klassifikationer og hente udtræk.

Vedr. DRG

De indberettede data anvendes til en række formål, herunder afregning. Hertil anvendes dk-DRG (dansk tilpasset udgave af "DiagnoseRelateret Gruppering") for stationære patienter, henholdsvis dansk udviklet nøgle til ambulant besøgs- og ydelsesafregning (DAGS). Disse afregningssystemer bliver løbende udviklet og tilpasset til sundhedsvæsenets patienter og aktiviteter, idet specialerne deltager i denne proces i form af møderækker med DRG-enheden i Sundhedsstyrelsen.

Registrering ud fra de i denne vejledning beskrevne principper og med anvendelse af de listede SKS-koder *dækker således også formålet afregning.*

Der er udover diagnoser og operationer også inddraget andre relevante ydelser som markører for ressourcetræk.

Der skal ikke - og må ikke - registreres anderledes, fordi data også anvendes til afregning. Sundhedsstyrelsen søger fortsat i samarbejde med de kliniske specialer at sikre, at registreringsprincipper og -praksis dækker alle relevante formål - også afregning - og således at afregningen tilpasses en fornuftig, klinisk anvendelig registreringspraksis - *ikke omvendt.*

Urologisk registreringsvejledning

Vedr. DRG og ambulans afregning henvises der i øvrigt til Sundhedsministeriets (SUM) hjemmeside www.info.sum.dk.

Anvendte forkortelser og nogle anvendte betegnelser

DUS	Dansk Urologisk Selskab	http://www.urologi.dk
SUM	Sundhedsministeriet	http://www.im.dk
SST	Sundhedsstyrelsen	http://www.sst.dk Vedr. SKS - se også: http://www.medinfor.dk
SKS	Sundhedsvæsenets KlassifikationsSystem	Overordnet betegnelse for klassifikationerne, der udgives af SST.
DRG	DiagnoseRelateret Gruppering	Afregningssystem for stationære patienter.
DAGS	Dansk Ambulant GrupperingsSystem	Afregningssystem for ambulante besøg og ydelser.
LPR	LandsPatientRegisteret	Dataregister for sygehusvæsenets aktivitet og produktion.
EPJ	Elektronisk PatientJournal	Det fremtidige fælles brugerværktøj til dokumentation.
ATC	Anatomisk-Terapeutisk-(Ch)kemisk klassifikation af lægemiddel indholdsstoffer	ATC-koder anvendes som tillægskoder til specificering af diagnose- og procedurekoder.
ICD10	International Classification of Diseases and Related Health Problems (10. revision)	"Klassifikation af sygdomme". "Dansk udgave af den internationale WHO-klassifikation. Findes i SKS som D-koder.
NCSP	Nordic Classification of Surgical Procedures	Nordiske klassifikation af kirurgiske procedurer. Findes i SKS som K-koder.

Kontaktmodellen

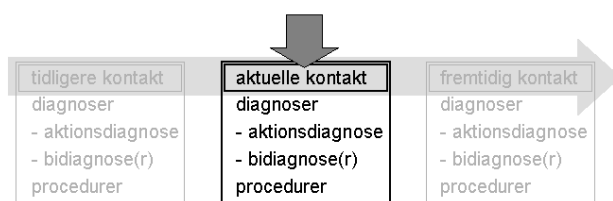
Det vigtigste basisbegreb i patientregistreringen er **patient-kontakten**. Forståelsen og brugen af dette begreb er en *forudsætning* for korrekt diagnose- og procedureregistrering.

En patientkontakt er.....

- en udskrivning fra indlæggelse
- et ambulante forløb med et eller flere besøg
- et skadestuebesøg

Patientkontakt-begrebet er tæt relateret til to andre begreber - **slutregistrering** og **stamafdeling**. Indberetningskravene og dermed data i Landpatientregisteret (LPR) vedrører den afsluttede kontakt fra den enkelte stamafdeling.

Registreringsbegreberne i diagnose- og procedureregistreringen afspejler dette. Der er altså (endnu) *ikke* tale om patientforløb, som det kendes fra nogle patientadministrative systemer. Det virkelige livs patientforløb opdeles i indberetningen i mindre dele - *kontakter*.

Dette betyder, at et helt normalt patientforløb med forambulante besøg, indlæggelse og efterambulante besøg bliver til ialt 3 kontakter.

Kontaktmodellen

Registrering af aktionsdiagnose, relevante bidiagnoser, operationer og eventuelt andre procedurer skal ses i denne afgrænsede sammenhæng. Det er stamafdelingen, der har **registreringsansvaret** for den enkelte kontakt.

Omvendt kan én sammenhængende 'ambulant kontakt' strække sig over lang tid. Aktionsdiagnosen (og eventuelle bidiagnoser) på denne kontakt skal til enhver tid dække forløbet af hele kontakten.

Aktionsdiagnosen er dén 'diagnostiske etiket', der bedst beskriver kontakten, dvs. udtrykker "hvad man handlede på ved *den aktuelle* kontakt".

De "**relevante bidiagnoser**" supplerer ud fra en *klinisk synsvinkel* aktionsdiagnosens beskrivelse af kontakten - ikke forløbet, kun kontakten. Heri indregnes tilgrundliggende (kronisk) sygdom*, hvis denne har en klinisk eller ressourcemæssig betydning på kontakten.

* Grundmorbus-begrebet anvendes kun indenfor psykiatrien.

De **operationer** (krav) og **andre procedurer** - kun krav på enkelte områder - der udføres i forhold til og inden for kontaktens tidsudstrækning skal registreres og indberettes på kontakten. Dette gælder også eventuelle **assistancer** - dvs. procedurer ydet af en anden afdeling end stamafdelingen, men ydelser som er rekvireret af stamafdelingen som led i udredning, behandling og kontrol af patienten i det aktuelle forløb. Eksempler er plasmaferese, dialyse, respiratorbehandling og i visse tilfælde cancerbehandling. De fleste assistancer registreres i praksis af producenten.

Kontaktmodellen

Arbejdsgange

Det er afgørende for datakvaliteten, at der er rationelle arbejdsgange imellem lægens diktering af afsluttende journalnotat/epikrise og den edb-mæssige registrering af kontaktens data i det patientadministrative system.

Det vil således være meget hensigtsmæssigt, hvis sekretærens slutregistrering er understøttet af dikteringen: "Aktionsdiagnosen er ...."; "Bidiagnoserne er...."; "Vigtigste operation er ...." osv.

I forbindelse med langvarige ambulante kontakter er det vigtigt at være opmærksom på opdatering og kvalificering af kontaktens diagnoser.

Det er stamafdelingerne, der har indberetningsansvaret for den enkelte kontakt. Dette betyder bl.a., at indberetningspligtige procedurer udført som assistance af anden afdeling skal **indberettes** på kontakten, uanset hvem der i praksis *registrerer* ydelsen.

Diagnoseregistrering

Diagnoseregistreringen tager udgangspunkt i den enkelte patientkontakt. Der skal ved afslutningen af kontakten indberettes én aktionsdiagnose og de *for kontakten* relevante bidiagnoser.

Se også "kontaktmodellen".

Der sker desuden en indberetning af registrerede diagnose(r) på åbne ambulante kontakter, der varer mere end 30 dage.

Diagnosekoderne findes i "Klassifikation af sygdomme", der er den danske oversættelse og udbygning af WHO's sygdomsklassifikation (ICD10).

Diagnosekoderne indberettes i SKS-format med foranstillet (SKS-hovedgruppe) 'D', f.eks. DD303 'Neopl. benignum vesicae urinariae'. Koderne er vist i SKS-format i denne vejledning.

Der sker, som det også fremgår af diagnoselisten, løbende en udbygning af klassifikationen med mere specificerede kodemuligheder. Disse kan ikke ses i bog-udgaven. Den elektroniske version af klassifikationen er den gældende. Sygehusinformationssystemerne bliver løbende opdateret med den aktuelle version.

Den samlede diagnoseklassifikation kan også ses i Sundhedsstyrelsens SKS-Browser: www.medinfo.dk, hvor der kan søges, og hvorfra der også kan hentes udtræk.

Den urologiske diagnoseliste vil senere også kunne hentes elektronisk, således at systemerne kan være opdaterede.

Diagnoseregistrering

Definitioner

Diagnoser registreres og indberettes med obligatorisk angivelse af diagnoseart (aktionsdiagnose 'A' osv.). De generelle krav til indberetning er specificeret i Sundhedsstyrelsens "Fællesindhold for basisregistrering af sygehuspatienter [2002]", som også kan findes på www.sst.dk.

Diagnose	Helbredsrelateret tilstand, der er klassificeret i gældende "Klassifikation af sygdomme".
Diagnoseart	Angivelse af den efterfølgende SKS-diagnosekodes registreringsmæssige betydning.
Aktionsdiagnose - diagnoseart: (A)	Den diagnose, der ved afslutning af en <u>kontakt</u> bedst angiver den vigtigste tilstand, som kontakten drejede sig om.
Bidiagnose - diagnoseart: (B)	Diagnose, der supplerer beskrivelsen af den afsluttede <u>kontakt</u> .
Henvisningsdiagnose - diagnoseart: (H)	Diagnose, der angives af henvisende instans som årsag til henvisning.

Aktionsdiagnose, bidiagnoser og henvisningsdiagnose udgør diagnose-indberetningens primærkoder.

Tillægskode - kodeart: (+)	SKS-kode, der yderligere specificerer primærkodens betydning. <i>Primærkode: diagnose- eller procedurekode. Se afs. om "Tillægskodning".</i>
-------------------------------	---

I eksemplerne er kodeart for overskuelighedens skyld vist i parenteser. Det skal bemærkes, at tillægskode ikke er det samme som bidiagnose. Se eksempler i de generelle afsnit.

Aktionsdiagnosen

Aktionsdiagnosen skal ideelt éntydigt sige så meget som muligt om *kontakten*. Der er mange muligheder for at sætte den rette aktionsdiagnose på kontakten, som den diagnose, ”*der bedst beskriver tilstanden ...der aktioneredes på*”.

I forhold til det samlede sygdomsforløb, er det **manifestationen af sygdommen** i kontaktperioden - snarere end sygdommen eller årsagen til manifestationen, der skal registreres som aktionsdiagnose.

Eksempler

*Patient med prostatacancer indlagt til smertebehandling.
Smerter er aktionsdiagnose, canceren bidiagnose.*

(A)DM545	Dolores lumbalis
(B)DC795B	Neoplasma malignum ossis metastaticum
(B)DC619	Cancer prostatae

*Patient med maligne blæretumorer indlagt pga. hæmaturi.
Hæmaturi er aktionsdiagnose, canceren bidiagnose.*

(A)DR319A	Makroskopisk hæmaturi
(B)DC679	Neoplasma malignum vesicae urinariae

Aktionsdiagnosen beskrives også som den tilstand, ”*som er den væsentligste årsag til gennemførte undersøgelser og behandlinger*”. Der er således også et ressourcemæssigt aspekt.

Dette betyder også, at der ikke må være diagnoser for sygdomme, som patienten ikke har eller har haft i løbet af kontakten.
Dvs. *ikke* cancer, før sygdommen er endeligt verificeret - *ikke* cancer, når patienten er kurativt behandlet ved en tidligere kontakt. Noget andet er selvfølgelig, hvis canceren fortsat er tilstede på kontakten.

Diagnoseregistrering

Kodning, når der tale om behandling for en konkret sygdom, er oftest ikke så vanskelig, men det er vigtigt at være opmærksom på, at der også er begreber for ”mistanke om...” (obs pro, ej befundet/ikke afkræftet - se s. 16) og andre *kontaktårsager* som f.eks. ”kontrolundersøgelse efter behandling”. Disse muligheder anvendes på kontakter, hvor patienten ikke har en ”rigtig diagnose”, dvs. i udredningsfasen og i kontrolfasen, hvor den tidligere sygdom er helbredt.

”Relevante bidiagnoser”

Kan ovennævnte beskrivelse ikke klares med aktionsdiagnosen alene, skal der suppleres med en eller flere relevante bidiagnoser. **Ikke mange - kun de få rigtige.**

Det er kontakten, der skal beskrives - *ikke* forløbet.

Omfanget af registreringen af bidiagnoser skal afspejle det diagnostisk relevante billede i forhold til den aktuelle kontakt.

Registreringen af bidiagnoser skal til gengæld ikke omfatte diagnoser, tilstande eller forhold, der ikke har klinisk relevans i forbindelse med den aktuelle kontakt.

Eksempel

Patient med prostatacancer i fremskredet stadium indlægges til terminal pleje. Der er udover plejen kun symptomatisk behandling:

(A)DZ749	Problemer i forbindelse med afhængighed af plejepersonale ('Causa socialis')
(B)DC795B	Neoplasma malignum ossis metastaticum
(B)DC619	Neoplasma malignum prostatae

Eksemplet er analogt til det tidligere smerte-eksempel.

Henvisningsdiagnose

Henvisningsdiagnosen er den diagnose, der er anført af den henvisende læge eller afdeling (skadestue). Henvisningsdiagnosen (diagnoseart 'H') skal indberettes på ikke-akutte patienter.

Dette giver mulighed for efterfølgende at analysere sammenhængen mellem henvisningsårsagen og afdelingens endelige diagnose(r) og ydelser.

Grundmorbus anvendes kun indenfor psykiatrien.

Tilgrundliggende eller kronisk sygdom registreres kun som bidiagnose, hvis sygdommen har en klinisk eller ressourcemæssig betydning på den aktuelle kontakt.

Se afsnittet om "relevante bidiagnoser".

Tillægskodning (+)

I registreringen kan SKS-koder anvendes som tillægskode(r) til specifikation af en primær SKS-kode. Tillægskoden lægger yderligere information til primærkoden. Eksempler er tilføjelse af sideangivelse til en diagnose og ATC-kode som specificering af lægemiddelstof.

Der er i visse sammenhænge obligatoriske krav til tillægskodning. Dette anvendes bla. i cancerregistreringen

- *tillægskode for anmeldelsesstatus, se s. 20.*

Som et særligt princip for blæretumorer specificeres et givet fund med tillægskode for "tidligere værste fund"

- *se s. 23.*

Diagnoseregistrering

Tillægskoder er i denne publikation angivet med foranstillet kodeart '+', og som de øvrige kodearter vist i parenteser i eksemplerne.

Tillægskodning er også omtalt under "Procedureregistrering".

"Obs. pro-diagnoser"

Sygdomsklassifikationen indeholder i kap. XXI (DZ-) koder til angivelse af **kontaktgrunde** eller årsager til kontakt til sundhedsvæsenet som f.eks. „mistanke om sygdom“ ('obs pro'), "kontrol" (uden sygdom), screening og profylaktiske foranstaltninger mm.

DZ-koder anvendes kun som aktionsdiagnose, når der ikke er en "rigtig" sygdomsdiagnose.

I kode-afsnittet DZ03* findes koder til angivelse af 'Observation pga. mistanke om...'. Disse koder anvendes til angivelse af kontaktårsagen 'obs. pro' (ej befundet/ikke afkræftet) - dvs. til angivelse af den tilstand, som kontakten vedrørte, uden at der klinisk er blevet stillet en egentlig diagnose. 'Obs. pro'-diagnoser kan på den måde være med til at angive, hvad kontaktens ressourcetræk er anvendt til.

Der findes såvel generelle som specificerede obs. pro-koder i afsnittet DZ03*. Uspecificke DZ03*-koder kan specificeres med en tillægskode for den specifikke tilstand, der er undersøgt/observeret for.

Eksempel

(A)DZ038	Obs. pro mistanke om anden sygdom
(+)DN200	Nephrolithiasis

Tillægskoden specificerer primærkoden (her en aktionsdiagnose (A)) uden at tillægskoden kommer til at optræde selvstændigt som en "rigtig diagnose".

Diagnoseregistrering

For 'obs. pro'-diagnoser ved de *urologiske cancerer* er det ved hjælp af et bogstav som sidste karakter i koden gjort muligt specifikt at angive hvilket organ, der refereres til, således man i disse tilfælde ikke behøver en supplerende tillægskode:

DZ031H	Observation pga. mistanke om ondartet svulst i nyre
DZ031U	Observation pga. mistanke om ondartet svulst i ureter
DZ031I	Observation pga. mistanke om ondartet svulst i blære
DZ031J	Observation pga. mistanke om ondartet svulst i prostata
DZ031V	Observation pga. mistanke om ondartet svulst i urethra
DZ031S	Observation pga. mistanke om ondartet svulst i penis
DZ031T	Observation pga. mistanke om ondartet svulst i testis

Andre relevante:

DZ038A	Observation pga. mistanke om urinvejsinfektion
DZ038B	Observation pga. mistanke om urinvejs sygdom uden specifikation

Uspecifikt kan i øvrigt bruges:

DZ031	Observation pga. mistanke om ondartet svulst <i>cancer occulta</i>
-------	---

Med indførelsen af den danske DRG-grupperingsnøgle skal det specielt fremhæves, at specificering af obs. pro-diagnoser vil kunne have en betydning for DRG-grupperingen.

DZ-koderne anvendes ofte i forbindelse med registrering af henvisningsdiagnose f.eks.:

(H)DZ031I	Obs. pro mistanke om ondartet svulst i blære
-----------	--

Anamnese med .....

Tidligere tilstande kan kodes med "Anamnese med..." (DZ85*-88*) og evt. tillægskode, der angiver denne tilstand.

eksempel

DZ874(+DQ532	Anamnese med bilateral retentio testis
--------------	--

Diagnoseregistrering

Tilsvarende kan symptom eller følgetilstand specificeres med tillægskode:

DN469B(+)	DQ532	Azoospermia (pga....) bilateral retentio testis
-----------	-------	---

Diagnosekodning ved kontrol

I kode-afsnittene DZ08* og DZ09* findes koder, der anvendes som aktionsdiagnose på de kontakter, hvor der sker en kontrol, uden at sygdommen fortsat er tilstede.

'Kontrolundersøgelse' omfatter klinisk undersøgelse og kontrol, rådgivning, samtale og svar vedr. sygdommens undersøgelse og behandling ved en tidligere kontakt.

Inkluderer kontakter, hvor der udføres simple procedurer som sårkontrol, skiftning og suturfjernelse, uden at der er tale om egentlig efterbehandling af sygdommen.

Ekskluderer kontakter, hvor der udføres primær eller sekundær behandling af sygdommen, herunder egentlig efterbehandling.

Vedr. procedureregistrering ved kontrol - se "Ambulant funktion".

Kontrolundersøgelse efter operation af ondartet svulst *uden fund af recidiv*

Ved patientkontakt *efter* radikalt behandlet malign tumor, skal diagnosen for canceren ikke igen benyttes som aktionsdiagnose. I stedet anvendes kode fra DZ080* 'Kontrolundersøgelse efter operation af ondartet svulst'.

For kontrol af de urologiske cancere er det ved hjælp af et bogstav gjort muligt at specificere organet, der refereres til: (eksempler)

Diagnoseregistrering

DZ080H	Kontrolundersøgelse efter operation af ondartet svulst i nyre (inkl. pelvis renis)
DZ080U	Kontrolunders. efter operation af ondartet svulst i ureter
DZ080I	Kontrolunders. efter operation af ondartet svulst i blære
DZ080J	Kontrolunders. efter operation af ondartet svulst i prostata
DZ082I	Kontrolundersøgelse efter kemoterapi af ondartet svulst i blære

Kontrolundersøgelse efter operation af andre tilstande end ondartet svulst

..omfatter kontrolundersøgelser efter operation af tilstande som godartet svulst, sten, hydronefroze, phimosis og hydrocele.

I disse tilfælde benyttes koden DZ090 'Kontrolundersøgelse efter operation af andre tilstande' evt. efterfulgt af tillægskode, der angiver årsagen til den udførte operation.

Eksempler

Kontrolundersøgelse efter behandling af ureteropelvin stenose

(A)DZ090(+)DQ620 Hydronephrosis congenita

Kontrolcystoskopi efter fjernelse af blæresten

(A)DZ090(+)DN210 Calculus vesicae urinariae

Husk også at registrere selve undersøgelsen: Cystoskopi KUKC02.

Kontrol efter behandling af kondylomer på penis

(A)DZ090(+)DA630

Kontrolundersøgelse efter operation af neoplasma benignum urethrae

(A)DZ090(+)DD304

Se også de særlige principper for "Diagnosekodning ved blæretumorsygdom".

Cancerregistrering

- for yderligere detaljer henvises til Sundhedsstyrelsens hjemmeside www.sst.dk.
- vedr. 'Obs. pro'- og 'Kontrol'-diagnoser - se afsnittene i kapitlet "Diagnoseregistrering" s. 16 og 18.
- særligt princip for diagnosekodning ved blæretumorsygdom - se s. 23.
- særlige krav til tillægskodning i forbindelse med kirurgisk indgreb ved anmeldelsespligtig sygdom - se s. 24.

Anmeldelsespligtige diagnoser

Data indberettet til LPR anvendes bla. i Cancerregisteret. Der gælder særlige krav til registreringen, når aktionsdiagnosen eller en bidiagnose er en "anmeldelsespligtig diagnose"

- se tabellen næste side.

Canceranmeldelse til Cancerregistret via LPR omhandler *den enkelte sygdom*. Udviklingen i sygdommen kan repræsenteres af forskellige diagnoser (diagnosekoder) på forskellige tidspunkter (*kontakter*) i forløbet, men der er stadig tale om *den samme* anmeldelsespligtige sygdom. Dette inkluderer lokal recidiv, metastasering og anden form for progression af sygdommen.

Anmeldelsesstatus (+)

Når der registreres en anmeldelsespligtig diagnose som aktions- eller bidiagnose, skal der samtidig angives en tillægskode for anmeldelsesstatus til diagnosen.

Cancerregistrering

Følgende urologiske diagnoser er anmeldelsespligtige.

<i>Disse er i diagnoselisten markeret med [□].</i>	
DC60-DC63	Kræft i mandlige kønsorganer
DC64-DC68	Kræft i urinveje
DC76-DC80	Kræft med dårligt definerede, eller ikke specificerede lokalisationer.
DD076	Carcinoma in situ genitalium viri med anden eller ikke specificeret lokalisation <i>Carcinoma in situ testis: DD076T</i>
DD090	Carcinoma in situ vesicae urinariae
DD091	Carcinoma in situ i andre og ikke specificerede urinorganer
DD30	Godartet svulst i urinveje
DD37-DD48	Svulster af usikker eller ukendt karakter
<i>Bemærk at listen også indeholder nogle, men ikke alle CIS og benigne tumorer. Se også nedenfor vedr. blæretumorer.</i>	
Er der klinisk tvivl, om en sygdom er benign eller malign, anvendes kodeintervallet	
DD37-DD48 'Svulster af ukendt eller usikker karakter'.	

► Der er følgende muligheder:

AZCA1	ny anmeldelsespligtig sygdom, ikke tidligere anmeldt af afdelingen
AZCA4	sygdommen tidligere anmeldt af afdelingen
AZCA3	afd. ej involveret i diagnosticering, behandling el. kontrol af sygdommen

Ved den første kontakt på afdelingen med en anmeldelsespligtig sygdom anvendes anmeldelsesstatus (+)AZCA1 'ny'.

Ved følgende kontakter til afdelingen med samme (fortsat) sygdom anvendes (+)AZCA4 'tidligere anmeldt'.

Cancerregistrering

Blæretumorer (urotheliale) betragtes uanset aktuelle manifestation som én og samme sygdom.

Dette betyder, at den samme patient bortset fra den første kontakt, efterfølgende ved klinisk fund altid skal registreres med tillægskoden (+)AZCA4 for "tidligere anmeldt".

Anmeldelsesstatus AZCA3 anvendes af afdelinger, der ikke deltager i den primære udredning og behandling af sygdommen. I disse tilfælde kan den anmeldelsespligtige diagnose ikke være aktionsdiagnose.

Diagnosekodning ved metastaserende cancersygdom

Ved cancersygdom med metastaser skal der registreres diagnosekode for såvel primærtumor som for metastase. Metastaser klassificeres efter lokalisering - ikke efter lokalisering af primærtumor.

Den af de to tilstande, som interventionerne overvejende rettes imod skal registreres som aktionsdiagnose.

Eksempel

(A)DC795B Neoplasma malignum osseum metastaticum

(B)DC619 Cancer prostatae

.....ved fund af spredning hos kendt cancerpatient.

Begge koder skal med den nuværende registrering ved indberetningen have tillægskode for anmeldelsesstatus. Tillægskoden vil være den samme for aktions- og bidiagnose.

Vedr. anmeldelsesstatus - se forrige afsnit. Vedr. de særlige principper for diagnosekodningen ved blæretumorsygdom - se følgende afsnit.

Diagnosekodning ved blæretumorsygdom (+)

Blæretumorsygdom i alle former er omfattet af anmeldelsespligt til Cancerregisteret (se forrige afsnit).

Der er aftalt følgende kodeprincipper for diagnoseregistreringen ved blæretumorer, herunder ved recidiv af blæretumorer:

- Alle non-invasive blæretumorer (Ta og Tis) klassificeres som 'neoplasma benignum' henh. 'CIS'
- Alle bindevævsinvasive blæretumorer (T1) såvel som muskelinvasive blæretumorer (T2-T4b) klassificeres som 'neoplasma malignum'
- Ved recidiv vælges den diagnose, der svarer til aktuelle fund som aktionsdiagnose og "værste tidligere diagnose" i forløbet tilføjes som tillægskode
- "Værste tidligere diagnose" prioriteres efter ranglisten:
  - Neopl. malign. vesc. urin. DC679
  - CIS vesc. urin. DD090
  - Neopl. benign. vesc. urin. DD303

Eksempler

Kontrol af patient, der udelukkende har haft benign blæretumor		
1. Fund af malign tumor	Neopl. mal. vesc. urin	(A)DC679(+) DD303(+) AZCA4 [□]
2. Fund af non-invasiv tumor (CIS eller benign)	CIS vesc. urin. eller Neopl. ben. vesc. urinar.	(A)DD090(+) DD303(+) AZCA4 [□] eller (A)DD303(+) DD303(+) AZCA4 [□]
3. Intet recidiv	'Kontrol efter operation af anden tilstand'	(A)DZ090(+) DD303

Hvis værste tidligere fund har været CIS, erstattes tillægskoden med (+)DD090.

Cancerregistrering

Kontrol af patient, der i sit sygdomsforløb har haft malign blæretumor		
1. Fund af malign tumor	Neopl. mal. vesc. urin.	(A)DC679(+)DC679(+)AZCA4 [□]
2. Fund af benign tumor (CIS eller non-invasiv tumor)	CIS vesc. urin. eller Neopl. ben. vesc. urinar.	(A)DD090(+)DC679(+)AZCA4 [□] eller (A)DD303(+)DC679(+)AZCA4 [□]
3. Intet recidiv	'Kontrol efter operation af ondartet svulst i blære	(A)DZ080I(+)DC679

[□]) kode for anmeldelsesstatus - se forrige afsnit.

Procedureregistrering ved anmeldelsespligtig sygdom

Der er krav om registrering og indberetning af en række undersøgelses- og behandlingsprocedurer, der er aktuelle ved anmeldelsespligtig sygdom.

Se yderligere det generelle afsnit "Procedureregistrering".

Særlige krav til tillægskodning i forbindelse med kirurgisk indgreb ved anmeldelsespligtig sygdom (+)

På kontakter med en anmeldelsespligtig diagnose (mærket med [□] i diagnoselisten) som aktionsdiagnose skal der til visse operationskoder registreres en tillægskode for "skønnet radikalitet" (operatørens bedste skøn for radikaliteten af det samlede kirurgiske indgreb), 'andet kirurgisk indgreb' eller 'kirurgisk antihormonel behandling'.

Disse operationskoder er i den urologiske operationsliste markeret med [#]

Cancerregistrering

Bemærk at denne tillægskodning skal ske for de angivne operationer, uanset om operationen er tumorrelateret eller ej - dog kun når aktionsdiagnosen, som nævnt, er en anmeldelsespligtig diagnose.

Der anvendes én af følgende tillægskoder:

ZKC0	kirurgisk indgreb på tumor, skønnet radikalt
ZKC1	kirurgisk indgreb på tumor, skønnet ikke radikalt
ZKC2	kirurgisk indgreb, andet
ZKC3	kirurgisk antihormonel behandling

Koderne ZKC2 og ZKC3 anvendes i de tilfælde, hvor det ikke giver mening at tale om operationens radikalitet i forhold til aktionsdiagnosen, dvs. indgreb der ikke retter sig direkte mod tumor.

Eksempler

(ZKC2) 'Kirurgisk indgreb, andet'

Denne tillægskode anvendes ved ikke-tumorrelateret indgreb f.eks. appendektomi eller tarmresektion eller kolostomi pga. okkluderende prostatacancer.

(ZKC3) 'Kirurgisk antihormonel behandling'

Denne tillægskode anvendes f.eks. ved orkiektomi ved prostatacancer.

Diagnoseliste

Diagnoseregistreringens principper er omtalt i kapitlet om "Diagnoseregistrering".

Diagnoselisten er opdelt efter anatomisk lokalisation:

• Glandulae suprarenales • Renis/pelvis renis • Nyrekar • Ureter • Vesica urinaria • Urethra • Prostata • Testis, epididymis, funiculus, scrotum • Penis • Retroperitoneum • Metastaser • Urologiske fund, symptomer og tilstande	• Postoperative diagnoser / komplikationer • Kateter- & urostomiproblemer De organspecifikke afsnit er desuden underinddelt i: • tumorer • infektioner • sten • medfødte misdannelser • andre sygdomme (i eller i tilknytning til organet) • andre tilstande (organ) som årsag til udredning og behandling

Følgende markeringer er anvendt i diagnoselisten:

- Anmeldelsespligtig sygdom til Cancerregisteret (via Landspatientregisteret).
Der skal registreres tillægskode for anmeldelsesstatus
- * (i forb. m. koder) Angiver hele kodeafsnittet
- se "Klassifikation af sygdomme" (ICD10-dk) for flere specificerede kodemuligheder
- (i forb. m. kodetekster) Angiver specificerede underkoder til ovenstående kode
- (+) Kodearten '++' angiver tillægskode

Diagnoseliste

Glandulae suprarenales

Metastaser fra binyretumor til anden lokalisation - se "Metastaser".

□ Neoplasma malignum glandulae suprarenalis	DC749
Neoplasma benignum glandulae suprarenalis	DD350
□ Neoplasma malignum gll. suprarenalis metastaticum	DC797
- kun metastase til binyre af anden cancer*

Renis / pelvis renis

Tumorer

Metastaser fra nyretumor til anden lokalisation - se "Metastaser".

- Observation pga. mistanke om ondartet svulst i nyre (inkl. pelvis renis)* DZ031H
□ Neoplasma malignum renis	DC649
□ Neoplasma malignum pelvis renis	DC659
□ Neoplasma malignum renis et pelvis renis metastatic. #	DC790
□ - Neoplasma malignum pelvis renis metastaticum #	DC790A
□ - Neoplasma malignum renis metastaticum #	DC790B
- # kun metastase til nyre/nyrebækken fra anden cancer*
- Kontrolundersøgelse efter operation af ondartet svulst i nyre (inkl. pelvis renis)* DZ080H
- Kontrolundersøgelse efter strålebehandling af ondartet svulst i nyre (inkl. pelvistumor)* DZ081H
□ Neoplasma benignum renis	DD300
□ Neoplasma benignum pelvis renis	DD301
- Kontrolundersøgelse efter operation af neopl. benignum renis/pelvis renis* DZ090(+)DD300/301

Infektioner (renis/pelvis renis)

Abscessus renis et perirenalis	DN151
Pyonephrosis	DN136
Pyelonephritis acuta (cystopyelitis)	DN109
Pyelonephritis chron. non obstr. med vesicoureteral reflux	DN110

Diagnoseliste

Pyelonephritis chronica obstructiva	DN111
Pyelonephritis chronica uden specifikation	DN119

Sten (renis/pelvis renis)

Metaboliske årsager kan yderligere specificeres med tillægskode - se boksen på næste side.

Nefrolithiasis	DN200
-- Nefrolithiasis, metabolisk	DN200M
-- Nefrolithiasis, infektiøs	DN200I
-- Nefrolithiasis, anatomisk	DN200A
-- Nefrolithiasis, funktionel	DN200F
-- Nefrolithiasis, idiopatisk	DN200X

Nefrolithiasis med ureterolithiasis	DN202
-- Nefrolithiasis med ureterolithiasis, metabolisk	DN202M
-- Nefrolithiasis med ureterolithiasis, infektiøs	DN202I
-- Nefrolithiasis med ureterolithiasis, anatomisk	DN202A
-- Nefrolithiasis med ureterolithiasis, funktionel	DN202F
-- Nefrolithiasis med ureterolithiasis, idiopatisk	DN202X

Hydronefrose med obstructio calculosa pelvis renis	DN132
Pyelonephritis calculosa	DN209A

Hydronefrose

Hydronefrose med juxtapelvin ureterstriktur	DN130
Hydronefrose med ureterstriktur	DN131
Retroperitoneal fibrose med hydronefrose	DN131A
Hydronefrosis congenita <i>incl. abererende kar som årsag</i>	DQ620
Hydronefrose med obstructio calculosa pelvis renis	DN132
Anden og ikke specificeret hydronefrose	DN133

Diagnoseliste

Metaboliske årsager til stensygdом (+)

Kan anvendes som tillægskode til stendiagnosen.

Medikamentelt udløst: kodes med ATC-kode som tillægskode.

Cystinuri	DE720B
Uratsten med hyperurikæmi	DE798B
Uratsten uden hyperurikæmi	DE798C
Idiopatisk hypercalcuri	DE835B
Hypercalcæmi uden specifikation	DE835C
Hyperparathyreoidismus	DE213
Hyperoxaluri (primær oxaluri)	DE748C
Enterisk hyperoxaluri	DE748E
Renal tubulær acidose (RTA)	DN258A
Kronisk diarré (non infektiøs)	DK529B
Xanthinuria hereditaria	DE798A
Idiopatisk hypocitraturi	DE878C
2,8-Dihydroxyadenuri	DE728F

- De nævnte betegnelser kan anvendes som tillægskode(r), som anført øverst
- Ved flere samtidige årsager kan flere tillægskoder anvendes
- Anvendelse som tillægskodning til angivelse af årsag til stensygdomsdiagnose erstatter ikke diagnoseregistreringen af eventuelle relevante bidiagnoser på kontakten.
Hvis der f.eks. er foretaget behandling af den kroniske diarré, bør denne tilstand således også registreres som bidiagnose.

Medfødte misdannelser (renis/pelvis renis)

Cystis renis congenitus	DQ610
Ren polycysticus congenitus	DQ611
Ren polycysticus, adult type	DQ612
Agenesia renis unilateralis	DQ600
Hydronefrosis congenita	DQ620

Diagnoseliste

Hesteskonyre/kagenyre	DQ631
Ectopia renis (bækkennyre)	DQ632
Ren mobilis (medfødt)	DQ638
<i>Ren mobilis ikke medfødt: DN288N</i>	
Andre medfødte misdannelser nyre-pelvis-ureter - se " <i>Klassifikation af sygdomme</i> "	DQ60*-64*

Andre sygdomme (renis/pelvis renis)

Cystis renis uden specifikation	DQ619
Atrophia renis unilateralis	DN270
Skrumpenyre uden specifikation	DN269
Infarctus / ischaemia renis	DN280
Ren mobilis (ikke medfødt) ...medfødt: DQ638	DN288H
Laesio traumatica renis (pelvis renis)	DS370

Andre tilstande (renis/pelvis renis) som årsag til udredning og behandling

Colica renalis uden specifikation	DN239
<i>Kontrolundersøgelse efter operation af andre tilstande efterfulgt af tillægskode for den diagnose som foranledigede operationen</i>	DZ090(+)

Nyrekar

Arteriosclerosis (stenosis) arteriae renalis	DI701
Stenosis arteriae renalis congenita	DQ271
Aneurysma arteriae renalis	DI722
Infarctus / ischaemia renis	DN280
Embolia et thrombosis venae renalis	DI823

Diagnoseliste

Ureter

Tumorer

Metastaser fra uretertumor til anden lokalisation - se "Metastaser".

<i>Observation pga. mistanke om ondartet svulst i ureter</i>	DZ031U
☐ Neoplasma malignum ureteris	DC669
☐ Neoplasma malignum metastaticum ureteris <i>kun metastase <u>til</u> ureter fra anden cancer</i>	DC791U
<i>Kontrolundersøgelse efter operation af ondartet svulst i ureter</i>	DZ080U
☐ Neoplasma benignum ureteris	DD302
<i>Kontrolundersøgelse efter operation af godartet svulst i ureter</i>	DZ090(+)DD302

Sten (ureter)

Nefrolithiasis med ureterolithiasis - se "Renis - pelvis renis"

Ureterolithiasis	DN201
<i>Metaboliske årsager kan yderligere specificeres med tillægskode - se s. 29.</i>	
-- Ureterolithiasis, metabolisk	DN201M
-- Ureterolithiasis, infektiøs	DN201I
-- Ureterolithiasis, anatomisk	DN201A
-- Ureterolithiasis, funktionel	DN201F
-- Ureterolithiasis, idiopatisk	DN201X
Hydronefrose med obstructio calculosa ureteris	DN132

Medfødte misdannelser (ureter)

Megaureter	DQ622
Ureterocele congenita	DQ623A
Duplicatio ureteris	DQ625
Andre medfødte misdannelser nyre-pelvis-ureter <i>- se "Klassifikation af sygdomme"</i>	DQ60*-64*
Ectopia ureteris	DQ626A

Diagnoseliste

Reflux vesico-uretero-renal congenitus DQ627

Andre sygdomme (ureter)

Hydronefrose med juxtapelvin ureterstriktur DN130

Hydronefrose med ureterstriktur ikke klassificeret andetsteds DN131

Hydroureter DN134

Stricture et stenosis ureteris uden hydronefrose DN135

Regurgitatio urinae vesico-ureteris (reflux) DN137

Obstruktiv og reflux uropati, anden DN138

Pyelonephritis chronica non obstructiva med vesicoureteral reflux DN110

Ureteritis cystica DN288F

Laesio traumatica ureteris DS371

Retroperitoneal fibrose med hydronefrose DN131A

Retroperitoneal fibrose uden hydronefrose DN135C

Andre tilstande (ureter) som årsag til udredning og behandling

Kontrolundersøgelse efter operation af andre tilstande efterfulgt af tillægskode for den diagnose som foranledigede operationen. DZ090(+)

Vesica urinariae

Tumorer

Metastaser fra blæretumor til anden lokalisation - se "Metastaser".

Ved fund af recidiv er der et særligt registreringsprincip - se s. 23.

Observation pga. mistanke om ondartet svulst i blære DZ031I

□ Neoplasma malignum vesicae urinariae DC679

□ Neoplasma malignum metastatic. vesicae urinariae DC791I
kun metastase til blæren fra anden cancer

□ Neopl. mal. metastatic., i urinorganer, overgribende flere organer/regioner DC791X
kun metastase til urinorganer fra anden cancer

Diagnoseliste

<i>Kontrolundersøgelse eft. operation af malign blæretumor uden fund af recidiv</i>	DZ080I
<i>Kontrolundersøgelse eft. strålebeh. af malign blæretumor uden fund af recidiv</i>	DZ081I
<i>Kontrolundersøgelse efter kemoterapi (inkl. BCG) af malign blæretumor uden fund af recidiv</i>	DZ082I
☐ Carcinoma in situ vesicae urinariae (CIS)	DD090
<i>Kontrolundersøgelse efter kemoterapi (inkl. BCG) af CIS uden fund af recidiv</i>	DZ092(+)DD090
☐ Neoplasma benignum vesicae urinariae	DD303
<i>Kontrolundersøgelse efter operation af benign blæretumor uden fund af recidiv</i>	DZ090(+)DD303
<i>Kontrolundersøgelse efter kemoterapi (inkl. BCG) af benign blæretumor uden fund af recidiv</i>	DZ092(+)DD303
☐ Neoplasma malignum urachi	DC677

Cystitis

<i>Observation pga. mistanke om urinvejsinfektion</i>	DZ038A
Cystitis acuta / recidivans	DN300
Cystitis chronica	DN302
Cystitis interstitialis chronica (interstitiel cystit)	DN301
Cystitis anden <i>f.eks. haemorrhagisk</i>	DN308
Cystitis strålebettinget	DN304
Cystitis uden specifikation	DN309
Asymptomatisk bakteriuri	DN390A

Sten (vesicae urinariae)

Calculus vesicae urinariae	DN210
----------------------------	-------

Diagnoseliste

Medfødte misdannelser (vesicae urinariae)

Ectopia vesicae urinariae	DQ641
Diverticulum congenit. vesicae urinariae	DQ646
Urachusyste	DQ644A
Urachus persistens	DQ644D
Prune Belly Syndrome	DQ794

Neuromuskulære funktionsforstyrrelser

Vesica urinaria neurogenica spastica	DN310
<i>Detrusor hyperrefleksi dvs. uhæmmede detrusorkontraktioner under opfyldning, ved neurologisk sygdom.</i>	
Vesica urinaria neurogenica flaccida	DN312
<i>Slap blære uden bevaret detrusor kontraktion som følge af neurologisk skade f.eks. ved perifere neurologiske læsioner som cauda equina læsioner og efter bækkenkirurgi.</i>	
Andre neuromuskulære funktionsforstyrrelser i urinblære	DN318
<i>Detrusor instabilitet dvs. uhæmmede blærekontraktioner uden kendt neurologisk sygdom samt sensoriske blærelidelser f.eks. LUTS pga. diabetisk cystopati.</i>	
Vesica urinaria neurogenica uden specifikation	DN319
<i>Neurologiske blærelidelser, der ikke kan klassificeres under DN310, DN312 og DN318.</i>	
Blærehalssynergi	DN320B
Sclerosis sphincteris vesicae urinariae	DN320A
Retentio urinae	DR339
<i>Akut/kronisk eksempelvis slap blære efter retention.</i>	

Andre sygdomme (vesicae urinariae)

Incontinentia urinae (overløb)	DN394A
Incontinentia urinae (refleks)	DN394B
Incontinentia urinae (urge)	DN394C
Incontinentia urinae (stress)	DN393
Incontinentia urinae uden specifikation	DR329
Cystocele	DN811

Diagnoseliste

Efterdryp	DR398A
Enuresis nocturna	DR329A
Enuresis diurna	DR329B
Ikke organisk enuresis <i>som følge af andre adfærdsmæssige og emotionelle forstyrrelser opstået i barndommen</i>	DF980
Reflux vesico-uretero-renal congenitus	DQ627
Pyelonephritis chronica non obstruct. med vesicoureteral reflux	DN110
Regurgitatio urinae vesico-ureteris (reflux)	DN137
Obstruktiv og reflux uropati, anden	DN138
Diverticulum vesicae urinariae	DN323
Fistula vesicointestinalis	DN321
Fistula vesicovaginalis	DN820
Andre fistler mellem urinveje og kvindelige kønsorganer	DN821
Urachus persistens	DQ644D
Corpus alienum vesicae urinariae	DT191
Laesio traumatica vesicae urinariae	DS372
Ruptura vesicae urinariae non traumatica	DN324

Andre tilstande (vesicae urinariae) som årsag til udredning og behandling

Tenesmus vesicalis	DR301
Smerter ved vandladning	DR309
<i>Kontrolundersøgelse efter operation af andre tilstande</i>	DZ090(+)
<i>Kontrolundersøgelse efter anden beh. af andre tilstande efterfulgt af tillægskode for den diagnose som foranledigede operationen.</i>	DZ098(+)

Diagnoseliste

Urethra

Tumorer

Metastaser fra urethratumor til anden lokalisation - se "Metastaser".

<i>Observation pga. mistanke om ondartet svulst i urethra</i>	DZ031V
□ Neoplasma malignum urethrae	DC680
□ Neopl. malignum metastaticum urethrae <i>kun metastase til urethra fra anden cancer</i>	DC791V
<i>Kontrolundersøgelse efter operation af ondartet svulst i urethra</i>	DZ080V
□ Neoplasma benignum urethrae	DD304
<i>Kontrolundersøgelse efter operation af neoplasma benignum urethrae</i>	DZ090(+)DD304
Condyloma acuminatum	DA630A
<i>Kontrolundersøgelse efter operation af condyloma acuminatum urethrae</i>	DZ090(+)DA630

Infektioner (urethra)

Abscessus urethrae	DN340
Urethritis uden specifikation	DN341
Urethritis specifik <i>- se "Klassifikation af sygdomme"</i>	DA54*/56*/59*/60*
Reiter's sygdom	DM023

Sten (urethra)

Urethrolithiasis	DN211
------------------	-------

Medfødte misdannelser (urethra)

Hypospadias glandis	DQ540
Hypospadias corporis penis	DQ541
Hypospadias penoscrotalis	DQ542
Hypospadias perinealis	DQ543

Diagnoseliste

Valvula urethrae congenita	DQ642
Stenosis congenita urethrae	DQ643C
Stenosis congenita meatus urethrae	DQ643D

Andre sygdomme (urethra)

Stenosis meatus urethrae	DN358A
Strictura urethrae efter kirurgisk indgreb <i>inkl. kateterisation</i>	DN991
Strictura urethrae posttraumatica	DN350
Strictura urethrae postinfectiosa	DN351
Strictura urethrae uden specifikation	DN359
Carunculus urethrae	DN362
Diverticulum urethrae	DN361
Fistula urethrae	DN360
Fistula urethroscrotalis	DN508K
Fistula urethrovaginalis	DN821C
Fluor urethrae	DR369
Laesio traumatica urethrae	DS373
Via falsa paraprostatica	DN368D
Via falsa paraurethralis	DN368E
Corpus alienum urethrae <i>inkl. prostatasprial</i>	DT190
Urethralt syndrom uden specifikation	DN343

Andre tilstande (urethra) som årsag til udredning og behandling

Kontrolundersøgelse efter operation af andre tilstande DZ090(+)
efterfulgt af tillægskode for den diagnose som foranledigede operationen.

Diagnoseliste

Prostata

BPH & andre sygdomme

Hypertrophia (hyperplasia) prostatae	DN409
<i>Kontrolundersøgelse efter operation for BPH</i>	DZ090(+)DN409
<i>eksempelvis efter TVP, TUR-P, TUI-P, TUMT mm.</i>	
Blærehalsdyssynergi	DN320B
Sclerosis sphincteris vesicae urinariae	DN320A
Retentio urinae	DR339
Ischuria paradoxa	DR339A
Obstructiv og reflux uropati, anden	DN138
Vandladningsbesvær (LUTS)	DR391
Smerter ved vandladningen	DR309
Efterdryp	DR398A

Tumorer (prostata)

Metastaser fra prostatatumor til anden lokalisation - se "Metastaser".

<i>Observation pga. mistanke om ondartet svulst i prostata</i>	DZ031J
□ Neoplasma malignum prostatae	DC619
□ Neopl. malignum metastaticum prostatae	DC791J
<i>kun metastase <u>til</u> prostata fra anden cancer</i>	
<i>Kontrolundersøgelse efter operation af ondartet svulst i prostata</i>	DZ080J
<i>Kontrolundersøgelse efter strålebehandling af ondartet svulst i prostata</i>	DZ081J
Carcinoma in situ prostatae PIN	DD075

Infektioner (prostata)

Abscessus prostatae	DN412
Prostatitis acuta	DN410
Prostatitis chronica	DN411
Prostatit uden specifikation	DN419

Diagnoseliste

Andre tilstande (prostata) som årsag til udredning og behandling

Kontrolundersøgelse efter operation af andre tilstande DZ090(+)
efterfulgt af tillægskode for den diagnose som foranledigede operationen.

Testis, epididymis, funiculus, scrotum

Tumorer

Metastaser fra testistumor til anden lokalisation - se "Metastaser".

<i>Observation pga. mistanke om ondartet svulst i testis</i>	DZ031T
☐ Neoplasma malign. testis i forb.m. retention og ektopi	DC620
☐ Neoplasma malignum testis scroti	DC621
☐ Neoplasma malignum testis uden specifikation	DC629
☐ Ekstragonadal germinalcelletumor (testis)	DC629A
☐ Neopl. malignum metastaticum testis <i>kun metastase <u>til</u> testis fra anden cancer</i>	DC791T
<i>Kontrolundersøgelse eft. opr. af ondartet svulst i testis</i>	DZ080T
<i>Kontrolundersøg. eft. kemoterapi af ondart. svulst i testis</i>	DZ082T
☐ Neoplasma malignum epididymis	DC630
☐ Neoplasma malignim funiculi spermatici	DC631
☐ Neoplasma malignum scroti	DC632
☐ Neoplasma malignum genitalium viri u. specifikation	DC639
☐ Neopl. mal. metastaticum, i urinorganer u.spec. <i>kun metastase <u>til</u> urinorganer fra anden cancer</i>	DC791
☐ Neopl. mal. metastatic., i urinorganer, overgribende flere organer/regioner <i>kun metastase <u>til</u> urinorganer fra anden cancer</i>	DC791X
☐ Carcinoma in situ (CIS) testis	DD076T
<i>Kontrolundersøgelse efter operation af carcinoma in situ (CIS) testis</i>	DZ090(+)DD076T
<i>Kontrolundersøgelse efter strålebehandling af carcinoma in situ (CIS) testis</i>	DZ091(+)DD076T

Diagnoseliste

Neoplasma benignum testis	DD292
<i>Kontrolundersøgelse efter operation af godartet tumor i testis</i>	DZ090(+)DD292
Neoplasma benignum epididymis	DD293
<i>Kontrolundersøgelse efter operation af godartet tumor i epididymis</i>	DZ090(+)DD293

Infektioner (scrotalindhold)

Epididymitis/orchitis uden absces	DN459
Epididymitis/orchitis med absces	DN450
Gasgangræn, Fournies gangræn	DA480
Inflammationes/abscessus scroti	DN492

Medfødte misdannelser (scrotalindhold)

Ectopia (inversio) testis bilateralis	DQ530A
Ectopia (inversio) testis unilateralis	DQ530B
Retentio testis unilateralis	DQ531
--Non palpabel testis unilateralis	DQ531A
Retentio testis bilateralis	DQ532
--Non palpabel testis bilateralis	DQ532A
Agnesia testis	DQ550A
Aplasia testis	DQ550B
Polyorchismus	DQ552D
Hydrocele testis congenit.	DP835B
Atresia vasis deferentis	DQ553
Malformatio epididymis	DQ554H

Andre sygdomme (scrotalindhold)

Varicocele	DI861
Hydrocele funiculi/testis	DN433
Spermatocele	DN434
Torsio testis med eller uden gangræn	DN449
Torsio appendicis testis	DN449D
Torsio appendicis epididymis	DN449E

Diagnoseliste

Atrophia testis	DN500
Contusio testis	DS302E
Vulnus scroti et testis <i>laesio traumatica</i>	DS313
Oedema scroti	DN508Q
Testodyni	DN508Y
Hæmospermi	DN508X
Sygdomme i mandlige kønsorganer uden specifikation	DN509

Andre tilstande (scrotalindhold) som årsag til udredning og behandling

Mikrolithiasis testis	DN498M
Mandlig sterilisation	DZ302
Sterilitas masculina <i>inkluderer ikke følger efter vasektomi</i>	DN469
Refertilisatio	DZ310B
<i>Kontrolundersøgelse efter operation af andre tilstande efterfulgt af tillægskode for den diagnose som foranledigede operationen.</i>	DZ090(+)

Penis

Tumorer

Metastaser fra penistumor til anden lokalisation - se "Metastaser".

<i>Observation pga. mistanke om ondartet svulst i penis</i>	DZ031S
□ Neoplasma malignum penis	DC609
□ Neopl. malignum metastaticum penis <i>kun metastase til penis fra anden cancer</i>	DC791S
<i>Kontrolundersøg. efter operat. af ondartet svulst i penis</i>	DZ080S
Carcinoma in situ (CIS) penis	DD074
<i>Kontrolundersøgelse efter operation af carcinoma in situ (CIS) penis</i>	Z090(+)DD074
<i>Kontrolundersøgelse efter strålebehandling af carcinoma in situ (CIS) penis</i>	DZ091(+)DD074

Diagnoseliste

Neoplasma benignum penis	DD290
<i>Kontrolundersøgelse efter operation af godartet tumor i penis</i>	DZ090(+)DD290

Infektioner (penis)

Condylomer i anogenitalregionen	DA630
---------------------------------	-------

Andre sygdomme (penis)

Rituel omskæring <i>ikke medicinsk begrundet</i>	DZ412B
Phimosis	DN479D
Paraphimosis	DN479C
Agglutinatio praeputii	DN479A
Balanoposthitis	DN481
Balanitis xerotica obliterans	DN486A
Frenulum breve praeputii	DN479B
Penis arcuatus <i>Krummerik - kongenit</i>	DQ544
Penis occultus	DQ556D
Penoscrotal fusion/transposition	DQ556E
Penis arcuatus aquisitus <i>Krummerik - efter traume</i>	DN488H
Induratio penis plastica (Peyroni)	DN486
Vulnus penis	DS312
Fractura penis	DS302P
Contusio penis	DS302B
Haematoma penis	DN488E
Priapismus	DN483

Andre tilstande (penis) som årsag til udredning og behandling

<i>Kontrolundersøgelse efter operation af andre tilstande efterfulgt af tillægskode for diagnosen.</i>	DZ090(+)
--	----------

Retroperitoneum

*Metastaser fra retroperitoneum til anden lokalisation
- se "Metastaser".*

<i>Observation pga. mistanke om ondartet svulst i penis</i>	DZ031S
Abscessus retroperitonealis	DK650J
☐ Neoplasma malignum telae conjunctivae retroperitonei	DC480
☐ Neopl. malignum retroperitoneale metastaticum <i>kun metastase <u>til</u> retroperitoneum fra anden cancer</i>	DC786C
Neoplasma benignum telae conjunctivae retroperitonei	DD200
Retroperitoneal fibrose med hydronefrose	DN131A
Retroperitoneal fibrose uden hydronefrose	DN135C
☐ Ekstragonadal germinalcelletumor (testis)	DC629A

Metastaser

- *metastaser kodes efter metastasens lokalisation
- ikke efter lokalisation af primærtumor.*
- *både metastase og primærsygdom registreres.*
- *begge diagnoser skal have tillægskode for 'anmeldelsesstatus'
- se også vejledning under "Cancerregistrering".*
- *hvis udredning/behandling overvejende retter sig mod
metastaser, registreres disse som aktionsdiagnose.*

Eksempel

(A)DC795B Neoplasma malignum osseum metastaticum

(B)DC619 Cancer prostatae

*...kendt pt. med prostatacancer med aktuelt fund af
knoglemetastaser.*

☐ Neopl. mal. lymphonodi intraabdominalis, metastatisk	DC772A
☐ Neopl. malignum lymphonodi inguinalis, metastatisk	DC774C
☐ Neopl. malignum lymphonodi multiplex, metastatisk	DC778A
☐ Neopl. malignum pulmonis metastaticum	DC780

Diagnoseliste

□ Neopl. malignum mediastini metastaticum	DC781
□ Neopl. malign. retroperitonei et peritonei metastaticum	DC786
□ -- Malign ascites uden specifikation	DC786A
□ -- Neopl. malignum peritonei metastaticum	DC786B
□ -- Neopl. malignum retroperitoneale metastaticum	DC786C
□ Neopl. malignum hepatis metastaticum	DC787
□ Neoplasma malignum renis et pelvis renis metastatic.	DC790
□ -- Neoplasma malignum pelvis renis metastaticum	DC790A
□ -- Neoplasma malignum renis metastaticum	DC790B
□ Neopl. mal. metastatic., i urinorganer, overgribende flere organer/regioner	DC791X
□ Neoplasma malignum metastaticum ureteris	DC791U
□ Neoplasma malignum metastatic. vesicae urinariae	DC791I
□ Neopl. malignum metastaticum urethrae	DC791V
□ Neopl. malignum metastaticum prostatae	DC791J
□ Neopl. malignum metastaticum testis	DC791T
□ Neopl. malignum metastaticum penis	DC791S
□ Neopl. malignum cutis metastaticum	DC792
□ Neopl. malignum cerebri metastaticum	DC793A
□ Neopl. mal. meningum medullae spinalis metastaticum	DC793C
□ Neopl. malignum ossis metastaticum	DC795B
□ Neopl. malignum glandulae suprarenalis metastaticum	DC797
□ Neopl. mal. metastaticum i andre specific. lokalisationer	DC798

Urologiske fund, symptomer og tilstande

'Obs. pro'

- Bemærk at tilføjelse af tillægskode for mistænkt sygdom har en betydning for DRG-gruppering.
- "Mistænkt" dækker såvel afkræftet mistanke - idet der har været anvendt ressourcer på afkræftelse - som fortsat mistanke.

Obs. pga. mistanke om anden sygdom DZ038(+)
 efterfulgt af tillægskode for den mistænkte diagnose.

Eksempel

(A)DZ038 Obs. pga. mistanke om anden sygdom
 (+)DN109 Pyelonephritis acuta (cystopyelitis)
 (B)DR100 Abdominalia acuta
 .....idet bidiagnosen beskriver symptomet, der førte til
 udredning.

Tumorer

Metastaser kodes efter metastasens lokalisation - se "Metastaser".

Obs. pga. mistanke om ondartet svulst (cancer occulta) DZ031
 Anæmi ved neoplasmer DD630
 Kontrolundersøgelse efter operation af ondartet svulst DZ080
 Kontrolundersøgelse efter operation af godartet tumor DZ090
 Abnorm urincytologi og urinhistologi DR828
 hos patienter uden tidligere erkendt neoplasme.

Infektioner

Obs. pga. mistanke om urinvejsinfektion DZ038A
 Chlamydia i nedre urin- og kønsorganer DA560
 Trichomonasinfektion i nedre urinveje og kønsorganer DA590
 Herpesinfektion i nedre urinveje og kønsorganer DA600

Diagnoseliste

Gonokokinfektion af nedre urin- og kønsorganer	DA540
Scabies	DB869
TB i urinveje og kønsorganer	DA181
Gasgangræn, Fournies gangræn	DA480
HIV & AIDS - se " <i>Klassifikation af sygdomme</i> "	DB20*-24*
Orchitis forårsaget af parotitis epidemica	DB260
Reiter's sygdom	DM023
Asymptomatisk bakteriuri	DN390A
Cystitis uden specifikation	DN309
Urosepsis - <i>postoperativ sepsis: se postoperative komplikationer.</i>	DA419B

Andre sygdomme og tilstande

Causa socialis <i>efterfulgt af bidiagnose for den tilgrundliggende lidelse.</i>	DZ749C
Compressio medulla spinalis (tværsnitssyndrom)	DG952A
Cauda equina syndrom	DG834
Impotens (organisk)	DN484
Impotens (psykogen)	DF529
Ejakulatorisk dysfunktion <i>neurologisk eller postoperativt</i>	DN502
Retrograd ejakulation	DN502A
Ejaculatio tarda	DN502B
Anejakulation	DN502C
Ejaculatio praecox (praematura)	DF524
Sterilitas masculina	DN469
Cystocele	DN811
Gynækomasti	DN629A
Myosis variae	DM626
Sygdom i mandlige kønsorgan uden specifikation	DN509
Abnorme blodprøver	DR799
Abnorme fund ved billeddiagnostik af urinveje	DR934

Diagnoseliste

Abnorm urincytologi og urinhistologi <i>hos patienter uden tidligere erkendt neoplasme</i>	DR828
<i>Obs. sine indicatione therapiae</i>	DZ039
Spontan sen descensus testis	DZ918A
Descensus testis efter behandling	DZ928B
<i>Kontrolundersøgelse efter operation af andre tilstande efterfulgt af tillægskode for den diagnose som foranledigede operationen.</i>	DZ090(+)
Tilstand med andre kunstige åbninger på urinveje	DZ936

Symptomer

Aspermia	DN469A
Azoospermia	DN469B
Oligospermia	DN469C
Haematuria, makroskopisk	DR319A
Haematuria, mikroskopisk / stix	DN319B
Hæmospermi	DN508X
Extravasatio urinae	DR390
Uroplani	DN368C
Anuri	DR349A
Oliguri	DR349B
Polyuria	DR359
Colica renalis uden specifikation	DN239
Fluor urethrae	DR369
Urethralt syndrom uden specifikation	DN343
Testodyni	DN508Y
Retentio urinae	DR339
Vandladningsbesvær (LUTS)	DR391
Smerter ved vandladningen	DR309
Efterdryp	DR398A
Sterilitas masculina	DN469
Uræmia prærenalis	DR392A
Akut nyreinsufficiens (ATIN) uden specifikation	DN179
Kronisk nyreinsufficiens uden specifikation	DN189

Diagnoseliste

Uræmia postrenalis	DR392B
Uræmi uden specifikation	DN199
Abdominalia acuta	DR100
Dolores lumbales	DM545
Akutte smerter	DR520
Intraktable kroniske smerter	DR521
Kroniske smerter uden specifikation	DR522
Obstipatio	DK590
Underernæring	DE649
Dehydratio	DE869A
Andre og ikke specificerede symptomer og abnorme fund fra urinveje <i>- se også sygdomme i mandlige kønsorganer uden specifikation og vandladningsbesvær.</i>	DR398

Anamnese med .....

Tidligere tilstande kan kodes med "Anamnese med..." (DZ85*-88*) og evt. tillægskode, der angiver denne tilstand.

eksempel

Anamnese med bilateral retentio testis DZ874(+)DQ532

Postoperative komplikationer *

UVI efter kirurgisk indgreb	DN300(+)DT814
Pneumoni efter kirurgisk indgreb	DJ189(+)DT814
Haematoma/haemorrhagia postoperativa	DT810
Blæretamponade	DT810I
Ruptura vulnus postoperativa	DT813
Uræmi efter kirurgisk indgreb	DN990
Andre sygdomme i urogenit. organ. efter kirurgisk indgreb	DN998
Lidelser uden specifikation i urin- og kønsorganer efter kirurgisk indgreb	DN999

Diagnoseliste

Postoperativ sepsis	DT814D
Overfladisk infektion	DT814G
Dyb infektion	DT814H
Thromboemboliske komplikationer <i>lungeemboli, dyb trombophlebit mm.</i>	DT817B

Komplikationer til urogenitalproteser, implantater og transplantater <i>mekanisk komplikation, infektion</i> [DT830-838 anvendes ikke]	DT839
---	-------

*) DUS overvejer i øvrigt niveauet for registrering af kirurgiske komplikationer.

Kateter- & urostomiproblemer

Banalt mekanisk kateterproblem <i>blære-, nefrostomikateter</i>	DT838A
Dysfunktion af udvendigt urinvejsstoma	DN995

Andre udvalgte diagnosekoder

For yderligere specificering - se "Klassifikation af sygdomme"

Diabetes uden specifikation	DE149
Pneumoni uden specifikation	DJ159
Hypertension (essentiell) uden specifikation	DI109
Hjertesygdom uden specifikation	DI519
Kronisk obstruktiv lungesygdom uden specifikation	DJ449
Sequelae apoplexiae cerebri	DI694

Tilføj evt. selv flere.....

Procedureregistrering

Procedureregistreringen omfatter den obligatoriske operationsregistrering og registreringen af andre behandlinger og undersøgelser, hvoraf nogle er obligatoriske.

Der gælder til dels særlige regler i forbindelse med operationsregistreringen. Vejledningen på de forskellige procedureområder er derfor adskilt i de følgende afsnit.

Kodelisterne er tilsvarende opdelt i ”Operationsliste” og procedurelister for andre procedurer under ”Ambulant funktion”.

Operationsregistrering

Udførte operationer skal registreres og indberettes til Landspatientregisteret (LPR). Der er dog ikke indberetningskrav for operationer udført på skadestuepatienter. Operationerne indgår i DRG-afregningen af stationære patienter og i ambulantly besøgsafregning (DAGS-proceduregrupper).

Operationerne findes i ”Klassifikation af operationer” kap. A-Y (inkl.), der er den danske oversættelse af den nordiske operationsklassifikation NCSP (NOMESKO). Klassifikationen er opdelt i kapitler efter anatomiske kriterier. Denne inddeling er også anvendt i den urologiske operationsliste.

Operationskoderne indberettes med foranstillet (SKS-hovedgruppe) 'K'. Koderne er vist i SKS-format i denne vejledning.

Der sker løbende en udbygning af klassifikationen med mere specificerede kodemuligheder. Disse kan ikke ses i bogudgaven. Den elektroniske version af klassifikationen er den gældende. Sygehusinformationssystemerne bliver løbende opdateret med den aktuelle version.

Procedureregistrering

Denne kan også ses i SKS-Browseren på www.medinfo.dk, hvor der kan søges og hentes udtræk.

I forbindelse med udarbejdelse af denne vejledning er der sket en opdatering af klassifikationen med koder for nye metoder, f.eks. el-koagulation af blæretumor.

De urologiske procedurelister vil senere også kunne hentes elektronisk, således at systemerne kan være opdaterede.

Aflyste operationer skal indberettes til LPR.

Se "Aflyste operationer".

Definitioner

Operationer registreres og indberettes med obligatorisk angivelse af procedureart (se dette), operationsdato og klokkeslæt, samt producerende afdeling (producent). Kravene til indberetning er yderligere omtalt i Sundhedsstyrelsens "Fællesindhold for basisregistrering af sygehuspatienter", som kan findes på www.sst.dk.

Procedureregistreringens definitioner er vist skematisk på næste side.

Assistancer

Ydelser udført som **assistance**, skal knyttes til indberetningen af stampatientkontakten. Det vil normalt være den producerende afdeling, der registrerer ydelsen, f.eks. en CT-skanning.

Procedureregistrering

Procedure	Handling, der kan udføres på eller gives til en person med kontakt til sygehusvæsenet.
Operation	Procedure klassificeret i gældende operationsklassifikation. En 'operation' omfatter altså kun én operationskode.
Primærkode	SKS-kode, der beskriver det centrale klassificerede indhold af en given registrering. Primærkode: procedure- eller diagnosekode.
Tillægskode - kodeart: (+)	SKS-kode, der yderligere specificerer primærkodens betydning. <i>Se også afs. om "Tillægskodning".</i>
Kirurgisk indgreb	En eller flere operationer udført i samme seance. <i>Se også tekstafsnittet "Kombinerede indgreb".</i>
Procedureart	Kodeart, der angiver den efterfølgende SKS-procedurekodes registreringsmæssige betydning.
Vigtigste operation - procedureart: (V)	Procedureart, der angiver den vigtigste <u>operation</u> under en <u>kontakt</u> .
Primære operation - procedureart: (P)	Procedureart, der angiver den vigtigste operation i et <u>kirurgisk indgreb</u> .
Deloperation - procedureart: (D)	Procedureart, der angiver, at en procedure indgår som en del af et <u>kirurgisk indgreb</u> uden at være den vigtigste operation.
Rekvirent	Det afsnit, der har bestilt en procedure.
Producent	Det afsnit, der har udført en procedure.
Assistance	Procedure, hvor producenten er forskellig [#] fra rekvirenten. [#] <i>Der skelnes på 6-karakters afdelingsniveau.</i>
Aflyst procedure	Procedure, som ikke gennemføres på det tidspunkt, der er meddelt patienten.

I eksemplerne er procedureart vist i parenteser.

Procedureart

Analogt med diagnoserne skal der sammen med hver SKS-operationskode registreres en procedureart til markering af vigtigste operation (V) i en afsluttet kontakt (indlæggelse, ambulant (deldøgn) forløb eller skadestuebesøg) samt markering af primære operation (P) og (øvrige) deloperationer (D) i hvert kirurgisk indgreb (se ”definitioner”). Deloperationer indberettes efter en operationskode med arten ‘V’ eller ‘P’.

For den samlede *afsluttede* kontakt, hvor der kan være ét eller flere kirurgiske indgreb - der er én P-operation for hvert indgreb i kontakten - udvælges dét ‘P’, der anses for hele kontaktens vigtigste operation. Denne indberettes med (ændres til) operationsarten ‘V’.

Udvælgelsen af primære operation i et indgreb (P) henholdsvis vigtigste operation i den samlede afsluttede kontakt (V) er journalførende afdelings kliniske valg. Som en tommelfingerregel er den vigtigste operation ofte den, der mest direkte relaterer sig til patientens aktionsdiagnose. Er der flere “lige vigtige” vil man ofte vælge den mest ressourcetunge (tid, penge, teknik).

Se også afsnittet “Arbejds gange”.

“Kombinerede indgreb”

Er der flere operationer (koder) i samme indgreb, knyttes disse sammen i registreringen, som omtalt ovenstående vha. procedurearter. Yderligere indberettes operationsdato/klokkeslæt, hvorved de enkelte indgreb tidsmæssigt placeres i forhold til den samlede kontakt.

Generelt skal operationer udført i samme anæstesi registreres som ét indgreb.

Dette inkluderer operatio per occasionem og bilaterale indgreb.

Procedureregistrering

Dog kan man vælge at registrere flere indgreb, hvis der er flere producenter *f.eks. ved multitraumer*.

Procedurer, der udføres samtidigt 'bilateralt', registreres generelt som 2 procedurer i samme indgreb.

Der findes dog en række koder med indbygget "bilateralitet" *f.eks. (KKFD46) dobbeltsidig vasektomi (sterilisation)*.

Reoperationer

Der er i hvert operationskapitel et afsnit (urologi: KKW*) med koder for reoperationer som følge af postoperative komplikationer (sårintektion, blødning mv.) i den umiddelbare postoperative periode (≤ 30 dage).

Det regnes i denne sammenhæng ikke for en komplikation, at den primære operation ikke er lykkedes. Ved kodning af efterfølgende operation skal denne kodes, som var den primær.

Aflyste operationer

Aflyste operationer skal indberettes til LPR. Dette gøres ved at angive koden for årsagen til aflysningen som primærkode og operationen som tillægskode.

Eksempel

ZPP13(+)-KUKC02 'Cystoskopi aflyst pga. udeblivelse'

Urologisk Selskab har udvalgt følgende overordnede koder til angivelse af aflysningsårsag:

ZPP10	Procedure aflyst pga. patientens tilstand
ZPP12	Procedure aflyst efter patientens ønske
ZPP13	Procedure aflyst pga. udeblivelse
ZPP20	Procedure aflyst af personalemæssige årsager

Der findes herudover en række mere specificerede kodemuligheder, der kan anvendes efter lokal aftale.

Tillægskodning (+)

Der kan til procedurekoder, herunder til operationer, registreres tillægskode(r) for indikation (med diagnosekode), anvendt anæstesi, sideangivelse, anvendt transplantat, specificeret anatomi og anvendt teknik - f.eks. anvendelse af laser ved behandling af urinvejssten.

Disse muligheder er ikke obligatoriske, men det bør overvejes, om der ved tillægskodning kan opnås data, der også kan anvendes til andre formål, f.eks. til indberetning til kliniske kvalitetsdatabaser.

Eksempler

*Procedure udført i generel anæstesi: Procedure(+)**NAAC****

*Sideangivelse kan registreres med tillægskoderne
(+)TUL1 = 'højresidig' eller (+)TUL2 = 'venstresidig'*

'Bilateral' må ikke anvendes som tillægskode på procedurer.

*Procedure udført 'akut': Procedure(+)**ATA1***

Der er særlige krav til tillægskodning vedr. 'skønnet radikalitet' i forbindelse med kirurgisk indgreb ved anmeldelsespligtig sygdom. Se under "Cancerregistrering".

ATC koder (+)

ATC-koder kan anvendes som tillægskoder til specificering af anvendt lægemiddelstof. ATC-koderne findes i Medicinfortegnelsen og i Lægemiddelkataloget.

Der er oprettet behandlingskoder for visse specifikke medikamentelle behandlinger. Disse og enkelte ATC-koder findes i kapitlet "Ambulant funktion".

Procedureregistrering

Billedvejledte procedurer (+)

At en procedure er udført under billedvejledning kan angives ved en tillægskode til procedurekoden. Ved en del procedurer er dette dog implicit.

”Ikke-kirurgiske” procedurer

Der er udover operationer også indberetningskrav for visse andre, ”ikke-kirurgiske” procedurer, dvs. behandlinger og undersøgelser.

Det urologiske område er indirekte berørt af disse krav. Det drejer sig om:

- Cytostatisk behandling, strålebehandling og antihormonel behandling
- Radiologiske ydelser: Røntgenundersøgelser, angiografier, ultralydsundersøgelser, CT-skanninger og MR-skanninger
- Andre assistanceydelser: F.eks. respiratorbehandling, dialyse og plasmaferese.

Der er herudover en række især ambulante ydelser, der skal registreres. Disse anvendes eller vil blive anvendt i specialets videre kvalificering af den ambulante aktivitet til besøgsafregning.

Efter operationslisten findes i kapitlet ”Ambulant funktion” en liste over ”andre procedurer”, der udføres på urologisk afdeling eller i forbindelse med en urologisk kontakt. DUS anbefaler, at disse ydelser registreres og indberettes.

Operationsliste

Procedureliste - ”Klassifikation af operationer”
- omfattende udvalgte operationer og undersøgelser
på urinveje, mandlige genitalia og retroperitonealt væv.

Vedr. andre behandlinger og undersøgelser

- se følgende afsnit "*Andre procedurer*".

Oversigt

Operationslisten er opdelt efter anatomisk lokalisation:

• Glandulae suprarenalis • Renis/pelvis renis • Ureter • Vesica urinaria • Urethra • Prostata / vesiculae seminales • Scrotalindhold (testis, epididymis, funiculus, scrotum) • Penis • Retroperitoneum • Reoperationer efter operation på urinveje,	• mandlige genitalia og retroperitonealt væv • Nyretransplantation og operationer i forbindelse hermed • Procedurer i forbindelse med dialyseadgange • A-V fistler • Reoperationer efter operation på perifere kar • Andre operationer • Tillægskoder til operationskoder

Operationsliste

Følgende markeringer er anvendt i operationslisten:

Disse koder kræver tillægskode for (+) ”skønnet radikalitet” , når aktionsdiagnosen er en anmeldelsespligtig diagnose jf. beskrivelsen s. 24.

-- (i forb. m. kodetekster) Angiver specificerede underkoder til ovenstående kode

(+) Kodearten ’+’ angiver tillægskode

Koder og tekster er i øvrigt formateret på denne måde:

- Åbne operationer: Almindelig (arial) skrift
- Perkutane / laparoskopiske operationer: Alm. (Times) skrift
- *Transluminale operationer: Kursiv skrift*

Der arbejdes på en revision af operationsklassifikationen. Der vil herunder ske en sproglig revision af kodeteksterne med en vis grad af fordansking. Dette arbejde vil ske i samarbejde mellem Sundhedsstyrelsen og DUS. Den reviderede klassifikation vil indgå i kommende versioner af denne vejledning.

Operationer på gll. suprarenales (binyrer)

Excisio probatoria glandulae suprarenalis	KBCA10
Excisio probatoria gll. suprarenalis laparoscopica.	KBCA11
Incisio glandulae suprarenalis explorativa <i>inkl. drænage</i>	KBCA15
#Resectio glandulae suprarenalis	KBCA20
#Adrenalectomia unilateralis	KBCA30
#Adrenalectomia unilateralis laparoscopica	KBCA31
#Adrenalectomia bilateralis	KBCA40
#Adrenalectomia bilateralis laparoscopica	KBCA41
#Anden operation på binyre	KBCA99

Operationer på ren og pelvis renis (nyre/nyrebækken)

Exploratio, incisio renis et pelvis renis

Exploratio renis	KKAA00
Exploratio renis, laparoscopica	KKAA01
Nephrotomia explorativa	KKAA20
Nephrotomia explorativa laparoscopica	KKAA21
Pyelotomia explorativa	KKAA30
Pyelotomia explorativa laparoscopica	KKAA31
Exploratio renis et pelvis renis aliae	KKAA96
Exploratio ren. et pelvis renis laparoscopica alia	KKAA97

Biopsia renis et pelvis renis

Excisio probatoria renis, pelvis renis	KKAB00
Biopsia renis, pelvis renis, laparoscopica	KKAB01

Nephrectomia

#Nephrectomia	KKAC00
#Nephrectomia laparoscopica	KKAC01
#Nephroureterectomia	KKAC20
#Nephroureterectomia laparoscopica	KKAC21
Thrombectomia vena cava inferior	KPHE30

Resectio renis/pelvis renis

#Resectio renis	KKAD00
#Resectio renis laparoscopica	KKAD01
#Heminephrectomia	KKAD10
#Heminephrectomia laparoscopica	KKAD11
#Resectio pelvis renis	KKAD40
#Resectio pelvis renis laparoscopica	KKAD41
#Destructio tumoris pelvis renis	KKAD50
#Destructio tumoris pelvis renis endoscopica percutanea	KKAD51

Operationsliste

<i>#Destructio tumoris pelvis renis endoscop. translumin.</i>	KKAD52
<i>#Resectio renis, pelvis renis, aliae</i>	KKAD96
<i>#Resectio renis, pelvis renis, laparoscopica aliae</i>	KKAD97

Fjernelse af konkrementer i nyre og nyrebækken

Nephrolithotomia	KKAE00
Extractio concrementi renis endoscop. percutanea (PNL)	KKAE01
Extractio concrementi renis laparoscopica	KKAE04
Pyelolithotomia	KKAE10
Pyelolithotomia endoscopica percutanea, inkl. lithotripsi	KKAE11
<i>Extr. concrementi pelvis renis endoscopica translumalis m. lithotripsi</i>	KKAE12
<i>Extractio concrementi pelvis renis endoscopica transluminalis aliae</i>	KKAE98

Fjernelse af fremmedlegeme i nyre og nyrebækken

Amotio corporis alieni renis	KKAF00
Amotio corporis alieni renis endoscopica percutanea	KKAF01
Amotio corporis alieni renis laparoscopica	KKAF04
Amotio corporis alieni pelvis renis	KKAF10
Amotio corporis alieni pelvis renis laparoscopica	KKAF11
<i>Amotio corporis alieni pelvis renis endoscop. translumin.</i>	KKAF12

Rekonstruktive operationer på nyre og nyrebækken

Sutura renis	KKAH00
Sutura renis laparoscopica	KKAH01
Sutura pelvis renis	KKAH10
Sutura pelvis renis laparoscopica	KKAH11
Pyelo-ureterostomi uden deling af pelvis-ureteroverg.	KKAH30
Pyelo-ureterostomi uden deling af pelvis-ureterovergang, laparoskopisk	KKAH31
Pyelo-ureterostomi med deling af pelvis ureteroverg.	KKAH40
Pyelo-ureterostomi med deling af pelvis-ureterovergang, laparoskopisk	KKAH41
Calyco-ureterostomia	KKAH50

Operationsliste

Calyco-ureterostomia laparoscopica	KKAH51
Incisio junctura pelvis-ureteris endoscopica percutanea	KKAH61
<i>Incisio junctura pelvis-ureteris endoscop. transluminalis</i>	<i>KKAH62</i>
Lysis adhaesiones juncturae ureteropelvinae	KKAH70
Lysis adhaes. juncturae ureteropelvinae laparoscopica	KKAH71
Nephropexia	KKAH80
Nephropexia laparoscopica	KKAH81
Rekonstruktiv operation på nyre/nyrebækken, anden	KKAH96
Anden laparoskopisk rekonstruktiv operation på nyre/nyrebækken	KKAH97
<i>Anden transluminal rekonstruktiv operation på nyre/nyrebækken</i>	<i>KKAH98</i>
Urinafledende operationer på nyre og nyrebækken	
Nephrostomia	KKAJ00
Nephrostomia endoscopica percutanea	KKAJ01
<i>Nephrostomia endoscopica transluminale</i>	<i>KKAJ02</i>
Pyelostomia	KKAJ10
Anden urinafledende opr. på nyre eller nyrebækken	KKAJ96
Anden laparoskopisk urinafledende operation på nyre/nyrebækken	KKAJ97
<i>Anden endoskopisk transluminal urinafledende operation på nyre/nyrebækken</i>	<i>KKAJ98</i>
Perkutan punktur/drænage af nyre/nyrebækken	KTKA10
Knusning af nyresten (ESWL)	
ESWL af nyresten	KKAT00
Andre operationer/undersøgelser på nyre og nyrebækken	
<i>Uretero-nefroskopi, retrograd</i>	<i>KUKA02</i>
<i>Uretero-nefroskopi med biopsi, retrograd</i>	<i>KUKA05</i>
#Anden operation på nyre og nyrebækken	KKAW96
#Anden perkutan endoskopisk eller laparoskopisk operation på nyre og nyrebækken	KKAW97

Operationsliste

*Anden transluminal endoskopisk operation
på nyre og nyrebækken*

KKAW98

Operationer på ureter (urinleder)

Exploratio, incisio ureteris

Exploratio ureteris	KKBA00
Exploratio ureteris laparoscopica	KKBA01
Ureterotomia explorativa	KKBA10
Ureterotomia explorativa laparoscopica	KKBA11
Exploratio ureteris aliae	KKBA96
Exploratio ureteris laparoscopica aliae	KKBA97

Biopsia ureteris

<i>Ureteroskopi med biopsi</i>	KKUB05
Excisio probatoria ureteris	KKBB00
Excisio probatoria ureteris laparoscopica	KKBB01

Ureterectomia

#Ureterectomia	KKBC00
#Ureterectomia laparoscopica	KKBC01

Resectio ureteris et destructio tumoris

#Resectio ureteris	KKBD00
#Resectio ureteris laparoscopica	KKBD01
#Destructio tumoris ureteris	KKBD20
#Destructio tumoris ureteris endoscopica percutanea	KKBD21
# <i>Destructio tumoris ureteris endoscop. transluminalis</i>	KKBD22
#Fjernelse af ureterstump	KKBD30
#Fjernelse af ureterstump laparoskopisk	KKBD31
#Resectio ureteris et destructio tumoris aliae	KKBD96
#Resectio ureteris et destructio tumoris laparoscopica	KKBD97

Operationsliste

Fjernelse af ureterkonkrement

Ureterolithotomia	KKBE00
Ureterolithotomia endoscopica percutanea	KKBE01
Ureterolithotomia laparoscopica	KKBE04
<i>Extractio concrementi ureteris endosc. transluminalis</i>	<i>KKBE12</i>
<i>Repositio concrementi ureteris endosc. transluminalis</i>	<i>KKBE22</i>
Anden fjernelse af ureterkonkrement	KKBE96
Anden laparoskopisk fjernelse af ureterkonkrement	KKBE97
<i>Anden transluminal endoskopisk fjernelse af ureterkonkrement</i>	<i>KKBE98</i>

Amotio corpus alienum ureteris

Amotio corporis alieni ureteris	KKBF00
Amotio corporis alieni ureteris endoscopica percutanea	KKBF01
Amotio corporis alieni ureteris laparoscopica	KKBF04
<i>Amotio corporis alieni ureteris endosc. transluminal.</i>	<i>KKBF02</i>

Reconstructio ureteris

Sutura ureteris	KKBH00
Sutura ureteris laparoscopica	KKBH01
Uretero-ureterostomia	KKBH06
Uretero-ureterostomia contralateralis	KKBH10
Uretero-cystostomia	KKBH20
Uretero-cystostomia laparoscopica	KKBH21
Uretero-entero-cystostomia / ureterostomia	KKBH30
Operatio plastica ureteris	KKBH40
Ureterotomia endoscopica transluminalis	KKBH45
Ureterolysis	KKBH50
Ureterolysis laparoscopica	KKBH51
<i>Dilatatio ureteris transluminalis</i>	<i>KKBH62</i>
Reconstructio ureteris aliae	KKBH96
Reconstructio ureteris laparoscopica aliae	KKBH97
<i>Reconstructio ureteris endoscop. transluminalis aliae</i>	<i>KKBH98</i>

Operationsliste

Urinafledende ureteroperationer

Ureterocutaneostomia	KKBJ00
Ureterocutaneostomia laparoscopica	KKBJ01
Uretero-entero-cutaneostomia	KKBJ10
Uretero-entero-cutaneostomia laparoscopica	KKBJ11
Uretero-entero-cutaneostomia med reservoir	KKBJ20
Uretero-entero-cutaneostomia laparoscopica med reservoir	KKBJ21
Uretero-enterostomia	KKBJ40
Uretero-enterostomia laparoscopica	KKBJ41
Uretero-entero-urethrostomia	KKBJ60
Fjernelse af konkrement fra conduit/reservoir	KKBJ70
<i>Transluminal fjernelse af konkrement fra conduit/reservoir</i>	<i>KKBJ72</i>
Operation for malfunktion af conduit/reservoir	KKBJ80
Anden urinafledende operation på ureter	KKBJ96
Anden laparoskopisk urinafledende operation på ureter	KKBJ97
<i>Anden transluminal endoskopisk urinafledende operation på ureter</i>	<i>KKBJ98</i>

Knusning af uretersten (ESWL)

ESWL af uretersten	KKBT00
--------------------	--------

Andre ureteroperationer/undersøgelser

<i>Uretero-nefroskopi, retrograd</i>	<i>KUKA02</i>
<i>Uretero-nefroskopi med biopsi, retrograd</i>	<i>KUKA05</i>
<i>Ureteroskopi</i>	<i>KUKB02</i>
<i>Ureteroskopi med biopsi</i>	<i>KUKB05</i>
Indlæggelse af ureterstent	KKBV00
Laparoskopisk indlæggelse af ureterstent	KKBV01
<i>Endoskopisk transluminal indlæggelse af ureterstent</i>	<i>KKBV02</i>
Fjernelse af ureterstent	KKBV10
Laparoskopisk fjernelse af ureterstent	KKBV11
<i>Endoskopisk transluminal fjernelse af ureterstent</i>	<i>KKBV12</i>

Operationsliste

<i>Endoskopisk transluminal kateterisation af ureter</i>	<i>KKBV18</i>
<i>Endoskopisk transluminal dilatation af ureterostium</i>	<i>KKBV22</i>
<i>Endoskopisk transluminal incision af ureterostium</i>	<i>KKBV32</i>
Incision/excision af ureterocele	KKBV40
<i>Endoskopisk transluminal inc./excision af ureterocele</i>	<i>KKBV42</i>
<i>Endoskopisk transluminal injektionsterapi ved vesico-urethral reflux</i>	<i>KKBV52</i>
#Anden operation på ureter	KKBW96
#Anden laparoskopisk operation på ureter	KKBW97
#Anden transluminal endoskopisk operation på ureter	KKBW98

Operationer på vesica urinaria (urinblære)

Incisio vesicae urinariae	
Cystotomia explorativa	KKCA00
Cystotomia explorativa laparoscopica	KKCA01
Biopsia vesicae urinariae	
<i>Cystoskopi med biopsi</i>	<i>KUKC05</i>
Excisio probatoria vesicae urinariae	KKCB00
Excisio probatoria vesic. urinariae laparoscopica	KKCB01
Cystectomy	
#Cystectomy	KKCC00
#Cystectomy laparoscopica	KKCC01
#Cysto-prostato-vesiculectomia	KKCC10
#Cysto-prostato-vesiculectomia laparoscopica	KKCC11
#Cysto-prostato-urethrectomia	KKCC20
#Cystektomi med fjernelse af genitalia interna feminae	KKCC30
#Laparoskopisk cystektomi med fjernelse af genitalia interna feminae	KKCC31

Operationsliste

#Anden cystektomi, anden	KKCC99
#Anden laparoskopisk cystektomi	KKCC97

Resectio vesicae urinariae

<i>#Resectio vesica urinariae endoscopica transluminalis</i>	<i>KKCD02</i>
#Resectio vesicae urinariae	KKCD10
#Resectio vesicae urinariae laparoscopica	KKCD11
Resectio diverticulum vesicae	KKCD20
Resectio diverticulum vesicae laparoscopica	KKCD21
#Resectio tumoris vesicae urinariae	KKCD30
#Destructio tumoris ves. urinariae <i>åben operation med el.koagulation el. laser</i>	KKCD33
<i>#Resectio tumoris vesicae urinariae endoscopica transluminalis (TUR-B) ekskl. el-koagulation el. laser (KKCD35)</i>	<i>KKCD32</i>
<i>#Coagulatio tumoris vesicae urinariae endoscopica transluminalis el-koagulation el. laser</i>	<i>KKCD35</i>
#Resectio urachi	KKCD40
#Anden blæreresektion	KKCD96
#Blæreresektion, anden laparoskopisk	KKCD97
<i>#Anden transluminal endoskopisk blæreresektion</i>	<i>KKCD98</i>

Fjernelse af blærekonkrement

Cystolithotomia	KKGE00
Amotio concrementi vesicae urinariae laparoscopica	KKCE01
<i>Amotio concrementi vesicae urinariae endoscopica transluminalis</i>	<i>KKCE02</i>

Operationsliste

Fjernelse af fremmedlegeme i blæren

Cystotomi med fjernelse af fremmedlegeme	KKCF00
Amotio corporis alieni vesicae urinariae endoscopica percutanea	KKCF01
<i>Amotio corporis alieni vesicae urinariae endoscopica transluminalis</i>	<i>KKCF02</i>

Rekonstruktive operationer på blæren

Operation for ektopisk blære	KKCH50
Sutura vesicae urinariae	KKCH00
Sutura vesicae urinariae laparoscopica	KKCH01
Entero-cystoplastik	KKCH10
Entero-cystoplastik laparoscopica	KKCH11
Ureterocystoplastik	KKCH50
Ureterocystoplastik, laparoskopisk	KKCH51
Autoaugmentatio vesicae urinariae	KKCH60
Autoaugmentatio vesicae urinariae laparoscopica	KKCH61
Reduktionsplastik af blære	KKCH20
Reduktionsplastik af blære, laparoskopisk	KKCH21
Occlusio fistula vesico-intestinalis	KKCH30
Resectio/incisio collum vesicae	KKCH40
<i>Resectio/incisio transurethralis collum vesicae</i>	<i>KKCH42</i>
Reconstructio colli vesicae urinariae	KKCH80
Occlusio colli vesicae urinariae	KKCH83
Anden rekonstruktiv operation på blæren	KKCH96
Anden laparoskopisk rekonstruktiv operation på blæren	KKCH97
<i>Anden endoskopisk transluminalis rekonstruktiv operation på blæren</i>	<i>KKCH98</i>

Urinafledende operationer fra blæren

Cystostomi	KKCJ00
Cystoenterocutaneostomia	KKCJ10
Anden urinafledende operation på blæren	KKCJ96
Anden laparoskopisk urinafledende opr. på blæren	KKCJ97

Operationsliste

Knusning af blæresten (ESWL)

ESWL af blæresten KKCT00

Andre blæreoperationer/undersøgelser

Cystoskopi KUKC02

Cystoskopi med biopsi KUKC05

Cystoskopi med el-koagulation KUKC06

Coagulatio tumoris vesicae urinariae endoscopica transluminalis KKCD35

Dilatatio vesicae urinariae endoscop. transluminalis KKCV02

Denervatio vesicae urinariae KKCV10

Denervatio vesicae urinariae laparoscopica KKCV11

Cystolysis vesicae urinariae KKCV20

Cystolysis vesicae urinariae laparoscopica KKCV21

#Anden blæreoperation KKCW96

#Anden laparoskopisk blæreoperation KKCW97

#Anden transluminal endoskopisk blæreoperation KKCW98

Operationer på urethra (urinrør)

Urethrectomia

#Urethrectomia KKDC00

Resectio urethrae

#Resectio urethrae KKDD00

Diverticulectomia urethrae KKDD10

#Destructio tumoris urethrae KKDD30

#*Destructio tumoris urethrae endoscop. transluminalis* KKDD32

#Resectio sphincteris externae urethrae KKDD40

#*Resectio sphincteris externae urethrae endoscopica transluminalis* KKDD42

Operationsliste

<i>Excisio/destructio valvulae urethrae endoscopica transluminalis</i>	KKDD52
#Resectio urethrae cum transplantatione	KKDD80
#Resectio urethrae aliae	KKDD96
#Resectio urethrae endoscopica transluminalis aliae	KKDD98

Fjernelse af konkrement/fremmedlegeme fra urethra

Urethrolithotomia	KKDE00
<i>Extractio concrementi urethrae endosc. transluminal.</i>	KKDE12
Amotio corporis alieni urethrae	KKDE20
<i>Amotio corporis alieni urethrae endosc. transluminal.</i>	KKDE22
Anden fjernelse af konkrement/fremmedlegeme fra urethra	KKDE96
<i>Anden endoskopisk transluminal fjernelse af konkrement fra urethra</i>	KKDE98

Operationer på urethra ved inkontinens

Suspensio urethrae retropubica	KKDG00
Suspensio urethrae retropubica laparoscopica	KKDG01
Suspensio urethrae abdomino-vaginalis	KKDG10
Vaginopexia abdominalis	KKDG20
Vaginopexia abdominalis laparoscopica	KKDG21
Urethrocystopexi med slynge	KKDG30
Vesico-urethropexia med sutur/klæbemiddel/staples	KKDG40
Transabdominal bækkenbundsplastik ved inkontinens	KKDG50
Anden operation på urethra ved inkontinens	KKDG96
Anden endoskopisk perkutan operation på urethra ved inkontinens	KKDG97

Rekonstruktive operationer på urethra

Sutura urethrae	KKDH00
Occlusio urethrae	KKDH03
Operatio plastica meatus urethrae (meatoplastik)	KKDH10
Occlusio fistula cutaneae urethrae	KKDH30
Occlusio fistula urethro-intestinalis	KKDH50

Operationsliste

<i>Recanalisatio urethrae endoscopica transluminalis</i>	KKDH62
Operatio plastica pro strictura urethrae	KKDH70
Anden rekonstruktiv operation på urethra	KKDH96
<i>Anden transluminal rekonstruktiv operation på urethra</i>	KKDH98

Urinafledende operationer på urethra

Urethrostomia	KKDJ00
---------------	--------

Implantation af devices på/ved urethra

Implantation af artificiel urethral sphincter (blærehals)	KKDK00
Implantation af artificiel urethral sphincter (pars bulbosa)	KKDK10
Revision af artificiel urethral sphincter	KKDK30
Fjernelse af artificiel urethral sphincter	KKDK40

Andre operationer/undersøgelser på urethra

<i>Urethroskopi</i>	<i>KUKD02</i>
<i>Urethroskopi med biopsi</i>	<i>KUKD05</i>
Indlæggelse af stent i urethra	KKDV00
Urethrotomia interna (Otis)	KKDV10
<i>Urethrotomia interna endoscopica transluminalis (Sachse)</i>	<i>KKDV12</i>
<i>Dilatatio urethrae</i>	<i>KTKD00</i>
<i>Sphincterotomia interna endoscopica transluminalis</i>	<i>KKDV15</i>
Submukøs injektionsbehandling for inkontinens	KKDV20
#Anden operation på urethra	KKDW96
# <i>Anden transluminal endoskopisk operat. på urethra</i>	<i>KKDW98</i>

Operationer på prostata og vesiculæ seminalis (blærehalskirtel/sædblærer)

Exploratio, incisio prostatae et vesiculæ seminalis

Eksplorativ frilægning af prostata	KKEA00
Prostatotomia explorativa	KKEA10
Incisio vesiculæ seminalis	KKEA20

Biopsi / punktur af prostata

vedr. angivelse af billedvejledning, se under tillægskoder bagest

Excisio probatoria prostatae	KKEB00
Nålebiopsi af prostata	KTKE00
Punktur af prostata	KTKE10

Prostatectomia radicalis

#Prostatectomia radicalis retropubica	KKEC00
#-- Prostatectomia radicalis retropubica, ikke nervesparende	KKEC00A
#-- Prostatectomia radicalis retropubica, unilateralt nervesparende	KKEC00B
#- Prostatectomia radicalis retropubica, bilateralt nervesparende	KKEC00C
#Prostatectomia radicalis laparoscopica	KKEC01
#-- Prostatectomia radicalis laparoscopica, ikke nervesparende	KKEC01A
#-- Prostatectomia radicalis laparoscopica, unilateralt nervesparende	KKEC01B
#-- Prostatectomia radicalis laparoscopica, bilateralt nervesparende	KKEC01C
#Prostatectomia radicalis perinealis	KKEC10
#Prostatectomia radicalis sacralis	KKEC20

Operationsliste

Operationer for forstørret prostata

#Resectio prostatae transvesicalis (Freyer)	KKED00
#Resectio prostatae transurethralis (TURP)	KKED22
<i>Incisio prostatae transurethralis (TUIP)</i>	KKED32
#Laserbehandling af prostata	KKED52
#Visual Ablation of Prostate (VLAP)	KKED52A
<i>Laser resection af prostata (HoLRP)</i>	KKED52C
<i>Interstitial laser koagulation (ILC)</i>	KKED52D
<i>Transurethral Needle Ablation (TUNA)</i>	KKED62
<i>Transurethral Microwave Therapy (TUMT)</i>	KKED72
<i>High Intensity Focused Ultrasound (HIFU)</i>	KKED82
<i>Indlæggelse af intraprostatisk protese (temporær/permanent)</i>	KKEV22
#Resectio prostatae aliae	KKED96
#Resectio transluminalis endoscopica prostatae aliae	KKED97
#Anden transluminal endoskopisk prostataoperation	KKEW98
#-- laserbehandling	KKEW98A
#-- elektrovaporisation <i>f.eks. Roller-ball</i>	KKEW98B

Fjernelse af konkrement/fremmedlegeme fra prostata

Prostatolithotomia	KKEE00
<i>Prostatolithotomia endoscopica transurethralis</i>	KKEE02
Amotio corporis alieni prostatae	KKEE10
<i>Amotio corporis alieni prostatae endoscopica transurethralis</i>	KKEE12

Andre operationer/undersøgelser på prostata og vesiculæ seminalis

Koagulation for blødning fra prostata	KKEV00
<i>Transurethral endoskopisk koagulation af blødning fra prostata</i>	KKEV02

Operationsliste

<i>Resectio colliculi seminalis transurethralis</i>	<i>KKEV12</i>
#Implantation af seeds i prostata	KKEV30
#Anden prostataoperation	KKEW96
#Anden endoskopisk transluminal prostataoperation	KKEW98

Operationer på scrotalindhold

Exploration og incision af testis og sædveje

Exploratio testis	KKFA00
Orchiotomia explorativa	KKFA10
Incisio epididymidis explorativa	KKFA20
Incisio vasis deferentis	KKFA30
Incisio abscessus scroti (inkl. drænage)	KKFA40
Anden eksplorativ operation på testis og sædveje	KKFA96

Biopsi af testis og sædveje

Excisio probatoria testis	KKFB00
Excisio probatoria epididymis	KKFB10
Excisio probatoria ductus deferentis	KKFB20
Nålebiopsi af testis	KTKF00
Punctura cytologica testis	KTKF05
Punktur af testis	KTKF10
Nålebiopsi af epididymis	KTKF20
Punctura cytologica epididymidis	KTKF25
Punktur af epididymis	KTKF30
Punktur af skrotum	KTKF60

Ablatio testis / epididymis

#Orchiectomia et epididymectomy unilateralis	KKFC00
#Unilateral laparoskopisk orkiektomi og epididymektomi	KKFC01
#Orchiectomia subcapsularis unilateralis	KKFC05
#Orchiectomia et epididymectomy bilateralis	KKFC10
#Bilateral laparoskopisk orkiektomi og epididymektomi	KKFC11

Operationsliste

#Orchiectomy subcapsularis bilateralis	KKFC15
#Epididymectomy	KKFC60
#Ablatio testis/epididymis aliae	KKFC96

Resektion af testis, testis' hinder og sædveje

#Resectio testis	KKFD00
#Resectio epididymis	KKFD16
Excisio hydrocele testis	KKFD20
Aspiratio hydrocelis testis	BJXA20
Sclerosering hydrocelis testis	BJXA21
Excisio hydrocele funiculi	KKFD26
Herniotomia inguinale incl. hydrocele testis cong.	KJAB00
Resectio vasis deferentis unilateralis	KKFD43
Resectio vasis deferentis bilateralis (sterilisationsop.)	KKFD46
Resectio et ligatura venae spermaticae internae	KKFD50
Resectio et ligatura v. spermaticae laparoscopica	KKFD51
Resectio varicocele	KKFD56
Skleroterapi for varicocele testis	KKFD53
Excisio fistula scrotalis	KKFD60
#Anden resekction af testis, testis- hinder og sædveje	KKFD96

Rekonstruktive operationer på testis og sædveje

Operation for kryptorchisme og retentio testis	KKFH00
Laparoskopisk opr. for kryptorchisme og retentio testis	KKFH01
Orchiopexi	KKFH10
Operation for torsio testis	KKFH20
Vaso-vasostomia	KKFH30
Vaso-epididymistomia	KKFH40
Implantatio protheseos testis	KKFH50
Anden rekonstruktiv operation på testis og sædvej	KKFH99

Andre operationer/undersøgelser på scrotalindhold

#Anden operation på scrotalindhold	KKFW99
------------------------------------	--------

Operationer på penis

Exploratio penis

Incisio penis	KKGA00
Incisio præputii	KKGA10
Exploratio penis aliae	KKGA96

Biopsia penis

Excisio probatoria penis	KKGB00
--------------------------	--------

Amputatio penis

#Amputatio penis partialis	KKGC00
#Amputatio penis totalis	KKGC10

Resectio penis

#Resectio glans penis	KKGD00
#Destructio tumoris penis	KKGD10
#Resectio penis aliae	KKGD99

Fjernelse af fremmedlegeme fra penis

Amotio corporis alieni penis aliae	KKGF00
------------------------------------	--------

Rekonstruktive operationer på penis

Sutura penis	KKGH00
Operatio pro phimose	KKGH10
Repositio paraphimosis	KKGV00
Løsning af præputialae adhærencer	KKGV10
Circumcisio ritualis	KKGV20
Forhudsplastik	KKGH80A
Operation for induration eller krumning af penis <i>Peyroni</i>	KKGH20
Resectio et ligatura venae dorsalis penis	KKGH30
Operatio pro priapismo	KKGH40
Excisio fistula spongio-cavernosa penis	KKGH50

Operationsliste

Operatio pro hypospadiā penis	KKGH60
- Operatio pro hypospadiā glandis penis	KKGH60A
- Operatio pro hypospadiā corporis penis	KKGH60B
- Operatio pro hypospadiā penoscrotalis	KKGH60C
- Operatio pro hypospadiā perinealis	KKGH60D
Operatio pro epispadiā	KKGH70
Operatio plastica cutis penis	KKGH80
Fritlægning af penis	KKGH96A
<i>Operatio pro penis occultus</i>	
Plastik ved penoskrotal sammenvoksning	KKGH96B
Anden rekonstruktiv operation på penis <i>f.eks. frenulum breve</i>	KKGH99

Andre operationer/undersøgelser på penis

Implantation af erektionsprotese	KKGV30
Revision af penisprotese	KKGV40
Fjernelse af penisprotese	KKGV50
#Anden penisoperation	KKGW99

Operationer på retroperitonealt væv

Eksplorationer og biopsier på retroperitonealt væv

Incisio probatoria spatii retroperitonealis	KKKA00
Excisio probatoria spatii retroperitonealis	KKKA10
Excisio probatoria spat. retroperitoneal. laparoscopica	KKKA11
Incisio spatii retroperitonealis	KKKA20
Perkutan drænage af retroperitoneum	KKKA20A
Tubulatio spatii retroperitonealis laparoscopica.	KKKA21

Ekscisioner af retroperitonealt patologisk væv

#Excisio tumoris retroperitonealis	KKKB10
#Excisio tumoris retroperitonealis endoscopica percutan.	KKKB11
Excisio fistula retroperitonealis	KKKB20
Excisio fistula retroperitonealis endoscopica percutan.	KKKB21

Operationsliste

Fjernelse af retroperitoneale fremmedlegemer

Amotio corporis alieni spatii retroperitonealis	KKKF00
Amotio corp. alieni sp. retroperitoneal. endosc.percutan	KKKF01

Andre operationer/undersøgelser på retroperitonealt væv

#Anden operation på retroperitonealt væv	KKKW96
#Anden perkutan endoskopisk operation på retroperitonealt væv	KKKW97

Reoperationer ved opr. på urinveje, mandlige genitalia og retroperitonealt væv

Sutur af sårruptur efter urologisk operation	KKWA00
Reoperation for overfladisk infektion efter urologisk operation	KKWB00
Reoperation for dyb infektion efter urologisk operation	KKWC00
Reoperation for overfladisk blødning efter urologisk operation	KKWD00
Reoperation for dyb blødning efter urologisk opr.	KKWE00
<i>Endoskopisk transluminal reoperation for blødning efter urologisk operation blæretamponade mm.</i>	<i>KKWE02</i>
Reoperation for insufficiens af sutur/anastomose efter urologisk operation	KKWF00
Anden reoperation efter urologisk operation	KKWW96

Operationsliste

Nyretransplantation og operationer i forbindelse hermed

Nyretransplantation, autolog nyre	KKAS00
Nyretransplantation, allogen nyre fra kadaverdonor	KKAS10
Nyretransplantation, allogen nyre fra levende donor	KKAS20
Excision af transplanteret nyre	KKAS40
Laparoskopisk excision af transplanteret nyre	KKAS41
Pyelocystostomi på transplanteret nyre	KKAS50
Operation for lymfocele ved transplanteret nyre	KKAS60
Laparoskopisk operation for lymfocele ved transplanteret nyre	KKAS61
Uretertransposition til transplanteret ureter/pelvis renis	KKAS70
Anden operation i forb. med nyretransplantation	KKAS96
Anden laparoskopisk operation i forb. med nyretransplantation	KKAS97
Udtagning af nyre fra levende donor	KYKA00
Laparoskopisk udtagning af nyre fra levende donor	KYKA01
Plastik på a. renalis til transplanteret nyre	KPCN40A
Plastik på v. renalis til transplanteret nyre	KPHN31A

Procedurer i forbindelse med dialyse-adgange

Peritonealdialyse

Perkutan indlæggelse af kateter til peritonealdialyse	KTJA33
Laparoskopisk indlæggelse af kateter til peritonealdialyse	KJAK11
Laparotomi med indlæggelse af kateter til peritonealdialyse	KJAK10
Fjernelse af peritonealt dialysekateter	KTJA35
Omlægning af peritonealt dialysekateter (ikke operativt)	KTJA32
Laparoskopisk omlægning af peritonealt dialysekateter	KJAK14

Operationsliste

Laparotomi med omlejring af peritonealt dialysekateter KJAK13

Centralt venekateter (CVK) mv.

Anlæggelse af vaskulær injektionsport	BMBZ01
Fjernelse af vaskulær injektionsport	BMBZ21
Anlæggelse af centralt venekateter (CVK)	BMBZ51
-- Anlæggelse af tunneleret CVK	BMBZ51A
-- Anlæggelse af tunneleret CVK i v. jugularis	BMBZ51B
-- Anlæggelse af CVK i v. jugularis	BMBZ51C
-- Anlæggelse af tunneleret CVK i v. subclavia	BMBZ51D
-- Anlæggelse af CVK i v. subclavia	BMBZ51E
-- Anlæggelse af tunneleret CVK i v. brachiocephalica	BMBZ51F
-- Anlæggelse af CVK i v. brachiocephalica	BMBZ51G
-- Anlæggelse af CVK i v. femoralis	BMBZ51H
Skiftning af centralt venekateter (CVK)	BMBZ61
Fjernelse af centralt venekateter (CVK)	BMBZ71
-- Fjernelse af tunnelleret centralt venekateter	BMBZ71A

A-v fistler

Anlæggelse af fistel

Anlæggelse af a-v fistel fra a. axillaris	KPBL10
-- Anlæggelse af a-v fistel fra a. axillaris med protese	KPBL10A
Anlæggelse af a-v fistel fra a. brachialis	KPBL20
-- Anlæggelse af a-v fistel fra a. brachialis med protese	KPBL20A
Anlæggelse af a-v fistel fra a. radialis eller a. ulnaris	KPBL30
-- Anlæggelse af a-v fistel fra a. radialis eller a. ulnaris med protese	KPBL30A
Anlæggelse af a-v fistel fra anden arterie overekstremitet	KPBL99
Anlæggelse af a-v fistel fra a. femoralis med vena saphena loop	KPEL10
-- Anlæggelse af a-v fistel fra a. femoralis med protese	KPEL10A

Operationsliste

Lukning/fjernelse af fistel

Lukning af a-v fistel fra a. axillaris	KPBM10
Fjernelse af protese fra a-v fistel fra a. axillaris	KPBM10A
Lukning af a-v fistel fra a. brachialis	KPBM20
Fjernelse af protese fra a-v fistel fra a. brachialis	KPBM20A
Lukning af a-v fistel fra a. radialis eller ulnaris	KPBM30
Fjernelse af protese fra a-v fistel fra a. radialis eller ulnaris	KPBM30A
Lukning af anden a-v fistel på overekstremitet	KPBM99
Lukning af a-v fistel fra a. femoralis	KPEM10
Fjernelse af protese fra a-v fistel fra a. femoralis	KPEM10A

Trombektomi/revision af fistel

Trombektomi i a-v fistel på arterie i overekstremitet	KPBU74
Plastik på a-v fistel på arterier i overekstremitet	KPBU82
Perkutan plastik på a-v fistel på arterier i overekstremitet	KPBU83
Superficialisering af vene ved a-v fistel overekstremitet	KPHJ97
Trombektomi i a-v fistel fra a. femoralis	KPEU67
Plastik på a-v fistel på a. femoralis	KPEU68
Perkutan plastik på a-v fistel på a. femoralis	KPEU69
Superficialisering af vene ved a-v fistel underekstremitet	KPHJ98

Reoperation efter operationer på perifere kar

Sutur af sårruptur efter operation på perifert kar og lymfesystemet	KPWA00
Reoperation for overfladisk sårinfektion efter operation på perifert kar og lymfesystemet	KPWB00
Reoperation for infektion efter operation på perifert kar og lymfesystemet	KPWC00
Reoperation for overfladisk blødning efter operation på perifert kar og lymfesystemet	KPWD00

Operationsliste

Reoperation for blødning efter operation på perifert kar og lymfesystemet	KPWE00
Reoperation for trombose eller emboli efter operation på perifert kar og lymfesystemet	KPWG00
Reoperation for lymfocele efter operation på perifert kar og lymfesystemet	KPWH00

Andre operationer

Hernier

Herniotomia cicatricialis	KJAD10
- med indlæggelse af net	KJAD30
Herniotomia inguinalis	KJAB00
ved hydrocele testis congenit.	
- med plastik	KJAB10
- med net	KJAB30
Herniotomia alia (parastomalt hernie)	KJAD96

Andre gastro-intestinale operationer

Laparotomia expl.	KJAH00
Laparoskopi	KJAH01
Løsning af adherencer ved ileus	KJFK10
Laparotomi og drænage af bughule	KJAK00
#Resectio intestin. tenuis	KJFB00
Terminal eneterostomi (ileostomi)	KJFF13
Loop ileostomi	KJFF10
#Appendectomia	KJEA00

Operationsliste

Tillægskoder til operationskoder (+)

Kan ikke registreres som selvstændige procedurer.

anvendelse af diathermi	(+)KZXF00
anvendelse af laser	(+)KZXF10
anvendelse af kryo	(+)KZXF50
anvendelse af varme	(+)KZXF60

Billed-vejledte procedurer (+)

At en procedure er udført under billedvejledning kan angives ved en tillægskode til procedurekoden. Ved en del procedurer er dette implicit.

Kan ikke registreres som selvstændige procedurer.

røntgenvejledt procedure	(+)UXZ30
CT-vejledt procedure	(+)UXZ40
MR-vejledt procedure	(+)UXZ50
angiografisk vejledt procedure	(+)UXZ60
ultralyd/Doppler-vejledt procedure	(+)UXZ70

Ambulant funktion

Der er en løbende udvikling i kravene til dokumentationen af den sundhedsfaglige aktivitet. DUS vil i forbindelse med udviklingen af dk-DRG og DAGS afregningssystemerne pege på relevante markører for aktiviteten på de urologiske afdelinger.

Det vil betyde et krav om registrering af disse ydelser, hvilket især vil blive mærkbart på det ambulante område. I det følgende er medtaget udvalgte ydelser, der kan indgå i registreringen af den ambulante aktivitet.

Operative indgreb er dog generelt ikke gentaget her.

Der henvises til operationslisten.

Vedr. procedureregistreringens generelle principper og definitioner – se "Procedureregistrering".

Registrering af kliniske ydelser

Som et minimum anbefales det, at alle besøg så vidt muligt dokumenteres med registrering af mindst en klinisk ydelse til supplerung af den administrative besøgsindberetning, som der under alle omstændigheder sker.

Sygeplejerskeydelser f.eks. kateterskift registreres med de relevante procedurekoder. Koderne er således ikke fagspecifikke. En given ydelse kan evt. markeres med tillægskode for personale-kategori.

Se "Tillægskodning".

Ambulant funktion

Ydelser af administrativ karakter

Som generelt princip registreres de relevante kliniske ydelser - operationer, undersøgelser eller eventuelt medicinske behandlinger, hvorimod mindre veldefinerede ydelser af administrativ karakter så vidt muligt bør undgås.

”Ambulant besøg”, ”førstegangsbesøg”, ”kontrolbesøg” og ”indlæggelse” er eksempler på betegnelser af overvejende administrativ karakter, der ikke siger noget om, hvad der klinisk set er ydet. Disse upræcise ”ydelser” anbefales derfor undladt i registreringen til fordel for en mere præcis angivelse af den (de) kliniske ydelse(r).

I visse situationer kan det dog være ønskeligt eller nødvendigt at registrere "ydelser af administrativ karakter", f.eks. hvis der ved et tilsyn er givet en generel klinisk vurdering.

Følgende muligheder kan således anvendes i disse situationer og kan desuden evt. anvendes til lokale formål.

Tilsyn	AAF4
<i>”tilsyn” bør ikke registreres, hvis der i forbindelse med et tilsyn er en klinisk assistance, der bør registreres i stedet.</i>	
Telefonkontakt	AAF5
Hjemmebesøg	AAF6
Journaloptagelse	ZZ0150
<i>inkl. klinisk undersøgelse og beslutning.</i>	
Klinisk kontrol	ZZ0151

Tillægskodning

Vedr. angivelse af "billed-vejledt procedure" – se "Undersøgelser".

Vedr. ATC-tillægskodning for anvendte lægemidler – se det generelle afsnit om "Procedureregistrering". Der er oprettet en række specificerede behandlingskoder for f.eks. blæreinstitutionsbehandling.

(+) Tillægskode(r) kan anvendes til specificering af den enkelte ydelse. Tillægskoderne kan ikke registreres som selvstændige procedurer.

Eksempler

(+) personale-kategori

sygeplejerske (+)APBA14

Ydelser registreres på samme måde, uanset hvem der udfører proceduren. Personale-kategori kan angives ved tillægskode.

(+) ydelsessted

..i hjemmet (+)ZSGA

(+) prioritet

..akut udført (+)ATA1

(+) anvendelse af tolkebistand

..tolkebistand (+)ZAT

Kan registreres som tillægskode til undersøgelse eller anden procedurekode til angivelse af "...med anvendelse af tolkebistand".

Kan ikke registreres som selvstændige procedurekoder.

Kan evt. specificeres:

.. tolkebistand fra professionel tolk (+)ZAT0

.. tolkebistand fra pårørende (+)ZAT1

.. tolkebistand fra bekendt (+)ZAT2

Ambulant funktion

”Behandlings- og Plejeklassifikation”

Klassifikationen supplerer operationsklassifikationen mhp. dokumentation af de kliniske aktiviteter. Disse koder er ikke alle registreringspligtige, men giver den enkelte afdeling mulighed for aktivitetsregistrering på et relevant niveau.

En del af disse aktiviteter har dog betydning for ambulant afregning (DAGS) som ekstra honorering for specielle takstgivende ydelser. Sundhedsstyrelsen vil løbende vedligeholde lister over hvilke koder, der er takstbærende (www.sst.dk :under udarbejdelse). DUS vil arbejde for, at relevante ydelser gøres takstgivende.

Klassifikationen er under stadig udbygning.

Der henvises til SKS-Browser på www.medinfo.dk.

ZZ-koderne er midlertidige, idet disse vil indgå i den kommende "Undersøgelsesklassifikation". Listen med undersøgelser og behandlinger vil således blive revideret og udbygget løbende. Der arbejdes på metoder til sikring af en hensigtsmæssig formidling til afdelingerne.

Behandlingskoderne *kan* specificeres med ATC-tillægskode for anvendt lægemiddel.

Ambulant funktion

Behandlinger

Se også operationslisten.

Éngangskateterisation af blæren <i>ved dårlig/mangl. blæretømning, inkl. RIK</i>	BJAA0
Dilatatio urethrae <i>inkl. RIK ved selvdilatation</i>	KTKD00
Anlæggelse af blærekateter a demeure	BJAZ00
Skiftning af blærekateter a demeure	BJAZ10
Fjernelse af blærekateter a demeure	BJAZ20
Perkutan drænage af urinblæren <i>Anlæggelse af suprapubisk kateter</i>	KTKC10
Skiftning af suprapubisk kateter	BJAZ14
Fjernelse af suprapubisk kateter	BJAZ24
Skylning af blærekateter	BJAZ3

Medikamentel behandling

Der findes en række specificerede kodemuligheder.

Herudover kan anvendt lægemiddel registreres

med tillægkode

(+)”ATC”

Enkelte udvalgte ATC-koder er medtaget i tabellerne nedenfor.

Medikamentel behandling af blærespasmer BJHE0

MG04BD04	oxybutynin
MG04BD07	tolterodin
MG04BD01	emepron

Installation af lægemiddel i blæren	BJHE1
Installation af BCG i blæren	BJHE11
Installation af cytotostatikum i blæren	BJHE12
Installation af mitomycin-C i blæren	BJHE12A
Installation af lidokain i blæren	BJHE18A
Installation af DMSO i blæren	BJHE18B
Installation af cystostat i blæren	BJHE18C

Ambulant funktion

Installation af alun i blæren	BJHE18D
Installation af lapis i blæren	BJHE18E
Andrologisk behandling	BJFL6
Erectio artificialis (f.eks. caverject inj)	BJFL60
Medikamentel behandling af manglende erektion	BJHF
Antihormonel behandling af prostata	BJHK
(anden) Medikamentel behandling	BJH

MH02AB06	prednisolon
----------	-------------

Udlevering af medicin som led i spec. behandling	BWDB01
Elstimulationsbehandling ved inkontinens	BJFA0
Vandladningstræning med bio-feed-back	BLNJ20
Aspiratio hydrocelis testis	BJXA20
Sclerosering hydrocelis testis	BJXA21
Lymfødembehandling	BMFF1
Blodtransfusion	BOQA0
Sårskift	BNPA4
Suturfjernelse	KTQW20

Undersøgelser

Se også operationslisten (skopier, biopsier mv.).

Urodynamiske undersøgelser

Cystometria	ZZ1250
Investigatio statica urethrae (uretral trykprofilunds.)	ZZ1260
Urethrocystometri	ZZ1261
Uroflowmetri	ZZ1280
Investigatio mictionis (tryk, flow, EMG)	ZZ1290
Residualurin måling	ZZ1291
Denervationstest	ZZ1370
Blevejningstest	ZZ1294
Cavernosometri	ZZ4600

ZZ-koder er midlertidige koder, der senere erstattes af koder i "Klassifikation af undersøgelser".

Røntgenundersøgelser

Kun undersøgelser, der udføres af urologisk afdeling selv, skal registreres. Hvis undersøgelsen udføres af røntgenafd., er det røntgenafd., der registrerer assistancen.

Koder for røntgenundersøgelser (UXR*) findes i "Klassifikation af radiologiske procedurer".

Se Sundhedsstyrelsens hjemmeside: www.sst.dk

Der henvises i øvrigt til "Vejledninger vedr. radiologiske procedurer" (Dansk radiologisk selskab 2000).

Se DRS' hjemmeside: www.drs.dk

Ambulant funktion

Billedvejledte undersøgelser

At en procedure er udført under billeddiagnostisk vejledning kan evt. specificeres med en tillægskode :

røntgenvejledt procedure	(+)UXZ30
CT-vejledt procedure	(+)UXZ40
MR-vejledt procedure	(+)UXZ50
angiografisk vejledt procedure	(+)UXZ60
ultralyd/doppler-vejledt procedure	(+)UXZ70

eksempel

perkutan ultralydsvejledt nefrostomi   KTKA10(+UXZ70)

Ultralydsundersøgelser

Kun undersøgelser, der udføres af urologisk afdeling selv, skal registreres. Hvis undersøgelsen udføres af røntgenafd., er det røntgenafd., der registrerer assistancen.

UL-undersøgelse af urinblæren	UXUD75
UL-undersøgelse af penis	UXUD90
UL-undersøgelse af prostata, inkl. transrektal skanning	UXUD92
UL-undersøgelse af scrotum	UXUD95
UL-undersøgelse af øvre abdomen <i>inkl. nyre/nyrebækken</i>	UXUD10
UL-undersøgelse af nedre abdomen	UXUD15
UL-undersøgelse af retroperitoneum <i>inkl. aorta og binyrer</i>	UXUD20
UL-undersøgelse af bugvæg	UXUD22
UL-undersøgele af lyskereion	UXUD25